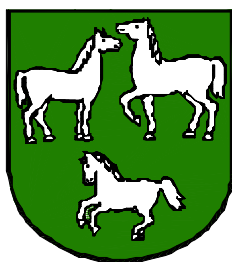

Správa o hodnotení Územnoplánovacej dokumentácie

podľa prílohy č.5 zákona č. 24/2006 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KOBYLY

August 2024

Ing.arch.Marek Šarišský
hlavný riešiteľ

Ing. Jozef Šoltys
starosta obce

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
A.I Základné údaje o obstarávateľovi	4
A.I.1 Označenie	4
A.I.2 Sídlo	4
A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.	4
A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
A.II.1 Názov	4
A.II.2 Územie	4
A.II.3 Dotknuté obce:	4
A.II.4 Dotknuté orgány	4
A.II.5 Schvaľujúci orgán:	5
A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:	5
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	5
B.I Údaje o vstupoch	5
B.I.1 Pôda	5
B.I.2 Voda	7
B.I.3 Suroviny	10
B.I.4 Energetické zdroje	10
B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	12
B.II Údaje o výstupoch	15
B.II.1 Ovzdušie	15
B.II.2 Voda	15
B.II.3 Odpady	15
B.II.4 Hluk a vibrácie	16
B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia	16
B.II.6 Doplnujúce údaje	16
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	17
C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia	17
C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	17
C.II.1 Horninové prostredie	17
C.II.2 Klimatické pomery	17
C.II.3 Ovzdušie	18
C.II.4 Vodné pomery	18
C.II.5 Pôdne pomery	19
C.II.6 Fauna, flóra	19
C.II.7 Krajina	27

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobit. predpisov	27
C.II.9 Obyvateľstvo	31
C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	33
C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	33
C.II.12. Iné zdroje znečistenia	33
C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	33
C.III Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	34
C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo	35
C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	35
C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery	35
C.III.4 Vplyvy na ovzdušie	35
C.III.5 Vplyvy na vodné pomery	35
C.III.6 Vplyvy na pôdu	36
C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	36
C.III.8 Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	36
C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	36
C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	36
C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	36
C.III.12 Iné vplyvy	36
C.III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	36
C.IV Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	37
C.IV.1 Opatrenia na zvýšenie ekologickej stability krajiny	37
C.IV.2 Opatrenia na elimináciu stresových faktorov	38
C.IV.3 Opatrenia na ochranu pôdy	38
C.IV.4 Ochrana mikroklímy - adaptácia na klimatické zmeny	38
C.IV.5 Ohrozenia realizácie opatrení	38
C.V Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	39
C.V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	39
C.V.2 Porovnanie variantov	40
C.VI Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	41
C.VII Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	41
C.VIII Všeobecné záverečné zhrnutie	42
C.IX Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	42
C.X Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	42

C.XI Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	42
D. Zoznam tabuliek a obrázkov	43

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

A.I.1 Označenie

Obec Kobyly, štatutárny zástupca - Ing. Jozef Šoltys, starosta.

A.I.2 Sídlo

Obecný úrad Kobyly, Kobyly 57, 086 22 Kľušov

A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.

- Oprávnený zástupca: Ing. Jozef Šoltys, starosta obce,
- Osoba odborne spôsobilá pre obstaranie ÚPP a ÚPP: Ing. Iveta Sabaková,
- Miesto konzultácii: Obecný úrad Kobyly

A.II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII

A.II.1 Názov Územný plán obce Kobyly – etapa návrh ÚPN-O

A.II.2 Územie

- Kraj: Prešovský,
- okres: Bardejov,
- Obec: Kobyly
- katastrálne územie: Kobyly

A.II.3 Dotknuté obce:

- Obec Kľušov, Kľušov 175, 08622 Kľušov
- Obec Rešov, Rešov 36, 086 21 Lukavica
- Obec Tročany, Tročany 22, 086 41 Raslavice
- Obec Janovce, Janovce 62, 086 41 Raslavice
- Obec Bartošovce, Bartošovce 148, 086 42, Hertník

A.II.4 Dotknuté orgány

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Prešov, Odb. starostlivosti o životné prostredie, Odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, Námestie mieru č.3, 081 92 Prešov
- Okresný úrad Bardejov, Odb. cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
- Okresný úrad Bardejov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
 - a) úsek odpadového hospodárstva
 - b) úsek ochrany ovzdušia
 - c) úsek štátnej vodnej správy
- Okresný úrad Bardejov, Odbor krízového riadenia, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
- Okresný úrad Bardejov, Pozemkový a lesný odbor, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov

- Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
- Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 040 01 Košice
- Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Kuzmányho 18, 085 67 Bardejov
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov, Štöcklova 1638/34, 085 77 Bardejov
- Prešovský samosprávny kraj, Odbor strategického rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
- Prešovský samosprávny kraj, Odbor dopravy, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

A.II.5 Schvaľujúci orgán Obecné zastupiteľstvo Kobyly

A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:

Realizácia zámerov obsiahnutých v ÚPN-O Kobyly nevytvára žiadne vplyvy, ktoré presahujú štátne hranice a nie sú známe ani ďalšie vplyvy na životné prostredie presahujúce štátnu hranicu.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I ÚDAJE O VSTUPOCH

B.I.1 Pôda

Katastrálne územie obce Kobyly leží v provincii Východné Karpaty, v subprovincii Vonkajšie Východné Karpaty, v oblasti Nízke Beskydy, v celku Ondavská vrchovina a západná časť katastra je v časti Raslavická brázda.

Podľa tektonickej schémy sa územie katastra nachádza vo flyšovom pásme – magurský flyš. Základným geochemickým typom hornín sú ílovce a pieskovce. Vo východnej časti katastra sa nachádzajú ílovce, pieskovce s glaukonitom, drobové pieskovce, siltovce a slieňovce, najmä hrubovrstvový flyš, v západnej časti váp. ílovce, siltovce, piesčité ílovce, pieskovce, slieňovce a sklzové telesá, flyš s prevahou pelitov. Pôda v celom katastri je typu kambizem.

V k.ú. Kobyly sa nachádzajú BPEJ v 5. až 9. skupine. V katastri obce Kobyly nie je ani jedna bonitovaná pôdno-ekologická jednotka zaradená do niektorej z prvých štyroch skupín kvality na ktoré sa vzťahuje zvýšená ochrana. Najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda podľa § 12 ods. 2 písm. a) zákona a v zmysle prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Kobyly je označená kódmi BPEJ 0711002, 0711005, 0713004, 0769045, 0769212, 0769215, 0769222, 0769235, 0863235.

Celková výmera navrhovaných lokalít je 45,48 ha

Z toho záber poľnohospodárskej pôdy predstavuje 26,97 ha.

Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy skupiny BPEJ 0769235 je 2,47 ha

Záber lesnej pôdy je 0,00 ha.

Tabuľka 1 Bilancia predpokladaného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie

Kobyly	V zastavanom území (ha)	Mimo hranice ZÚ (ha)	Spolu (ha)
Lokalita A1			
Výmera celkom	2,5512	0,0000	2,5512
Orná pôda	1,1303	0,0000	1,1303
Záhrady	1,4209	0,0000	1,4209
TTP	0,0000	0,0000	0,0000
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita A2			
Výmera celkom	0,7924	0,0000	0,7924
Orná pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Záhrady	0,0892	0,0000	0,0892
TTP	0,7032	0,0000	0,7032
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita A3			
Výmera celkom	1,6163	0,0000	1,6163
Orná pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Záhrady	1,6163	0,0000	1,6163
TTP	0,0000	0,0000	0,0000
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita B1			
Výmera celkom	0,0000	1,7429	1,7429
Orná pôda	0,0000	1,7429	1,1303
Záhrady	0,0000	0,0000	1,4209
TTP	0,0000	0,0000	0,0000
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita B2			
Výmera celkom	0,0000	3,0923	3,0923
Orná pôda	0,0000	3,0923	3,0923
Záhrady	0,0000	0,0000	1,4209
TTP	0,0000	0,0000	0,0000

Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita C			
Výmera celkom	1,1798	3,1942	4,3740
Orná pôda	1,1798	1,3146	1,1303
Záhrady	0,0000	0,0000	2,4944
TTP	0,0000	0,9328	0,9328
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,9468	0,9468
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	1,2721	1,2721
Lokalita D			
Výmera celkom	0,1455	5,5382	5,6837
Orná pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Záhrady	0,0000	0,0000	0,0000
TTP	0,1455	5,5382	5,6837
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Lokalita E			
Výmera celkom	0,0000	2,5532	2,5532
Orná pôda	0,0000	1,2020	1,2020
Záhrady	0,0000	0,0000	0,0000
TTP	0,0000	0,0000	0,0000
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,0000	0,0000
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	1,2020	1,2020
Lokalita OBCHVAT			
Výmera celkom	0,0000	5,9308	5,9308
Orná pôda	0,0000	4,6772	4,6772
Záhrady	0,0000	0,0000	0,0000
TTP	0,0000	0,7380	0,7380
Nepoľnohosp.pôda	0,0000	0,5156	0,5156
Z toho najkvalitnejšia pôda	0,0000	0,0000	0,0000

B.I.2 Voda

Obec Kobyly je vodou zásobovaná zo skupinového vodovodu Kobyly-Kľušov-Janovce. Zdrojom vody sú štyri prameniská na východnom okraji zastavaného územia Kobýl a povrchový odber z toku Hrabovca s úpravňou vody. Kapacita vodných zdrojov, podľa vyjadrení správcu siete, je postačujúca aj výhľadovo.

Samotná vodovodná sieť je realizovaná zväčša z liatinového potrubia DIN 80 -100 mm v celkovej dĺžke 6965 m. Vzhľadom na značné opotrebovanie rozvodnej siete

(vodovod bol zrealizovaný ako jeden z prvých v okrese) sa najmä v jarných mesiacoch vyskytujú časté poruchy. Je preto potrebné uvažovať s postupnou výmenou liatinových prvkov rozvodu za plastové v zodpovedajúcich dimenziách.

Vetvy jednotlivých rozvodných radov sú vedené v krajniciach miestnych komunikácií resp. v zelených pásoch. Predpokladaná hĺbka uloženia potrubia je cca 1,5 m pod úrovňou priľahlého terénu. Na jednotlivých radoch sú inštalované podzemné a nadzemné hydranty. Prepojenie jednotlivých radov je cez podzemné posúvače, ktoré sú ovládané pomocou zemných súprav.

B.I.2.1 Výpočet potreby vody

Celková bilancia spotreby vody je spracovaná podľa úpravy MŽP SR č. 684 z 14 novembra 2006 Vestníka SR .

Výpočet potreby vody

V zmysle vyhlášky 684/2006 MŽP SR, špecifická potreba vody pre ubytovanie v súkromí 135 l/osoba¹·deň¹·.

Bytový fond

Celkový počet bytov v rodinných a bytových domoch pri úplnom zastavaní všetkých plôch určených pre zástavbu (existujúce aj navrhované) .

Janovce	- 165
Kobyly	- 600
Kľušov	- 540

Počet bytov v sídlach zásobovaných SKV Kobyly, Kľušov, Janovce pri úplnej zastavanosti navrhovaných plôch – cca 1305

Počet obyvateľov v rodinných a bytových domov pri uvažovanej obľožnosti 3,5 osôb/byt:

Janovce	- 580
Kobyly	- 2100
Kľušov	- 1890

Počet obyvateľov sídel zásobovaných SKV Kobyly, Kľušov, Janovce pri úplnej zastavanosti navrhovaných plôch – cca 4.600

1. Špecifická potreba vody na jeden byt pri obľožnosti 3,5 osôb/byt Q_p :

$$\begin{aligned} Q_p &= 145 \text{ l/osoba/deň} - 25\% = \text{cca } 110 \text{ l/osoba/deň} \\ 110 \text{ litrov/osoba/deň} \times 3,5 &= 385 \text{ l/byt/deň} \\ Q_p &= 1305 \times 385 \text{ l/byt/deň} = 502,4 \text{ m}^3/\text{deň} = 5,82 \text{ l/s} \end{aligned}$$

2. Maximálna denná potreba vody Q_m :

$$\begin{aligned} Q_m &= Q_p \times k_d \quad \text{kde } k_d \text{ je súčiniteľ dennej nerovnomernosti} \\ &\text{pre obce s počtom obyvateľov - od 1001-5000 obyvateľov v obci } k_d = 1,6 \\ Q_m &= 385 \times 1,6 = 616 \text{ litrov/byt/deň} \\ Q_m &= 1305 \times 616 = 803.880 \text{ litrov/deň} = 9,30 \text{ l/s} \end{aligned}$$

3. Maximálna hodinová potreba vody :

$$\begin{aligned} Q_h &= Q_m \times k_h \\ Q_m &\text{ je maximálna denná potreba vody pre obyvateľov} \\ k_h &\text{ je súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti } 1,8 \\ Q_h &= 616 \times 1,8 = 1.109 \text{ l/byt/deň} \\ Q_h &= 1.305 \times 1.109 = 1.447.245 \text{ l/deň} = 16,75 \text{ l/s} \end{aligned}$$

4. Ročná potreba vody:

$$Q_r = Q_p \times 365 = 183.400 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Živočíšna výroba v poľnohospodárstve

Hospodárske zvieratá – drobnochov

ošípané	20 l/kus/deň	x 50ks	= 360 m ³ /rok
ovce	8 l/kus/deň	x 50ks	= 144 m ³ /rok
sliepky	0,35 l/kus/deň	x 1250ks	= 157,5 m ³ /rok
husi, kačice	1,2 l/kus/deň	x 250ks	= 108 m ³ /rok
iné drobné zvieratá	0,5 l/kus/deň	x 250ks	= 45 m ³ /rok
Ročná potreba vody pre drobnochov – cca 815 m³/rok			

Administratíva, obchody a sklady

Priemerná špecifická potreba vody pre občiansku vybavenosť – 60 l/osoba/deň

Odhadovaný počet osôb pracujúcich v administratíve a obchode v obciach zásobovaných SKV - 50 osôb

Špecifická potreba vody pre administratívu a obchod – $Q_p = 3000 \text{ l/deň}$

Ročná potreba vody:

$$Q_r = Q_p \times 365 = 1.095 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Kultúra, osвета, veda

Priemerná špecifická potreba vody pre občiansku vybavenosť (kostoly) – 5 l/miesto/deň

Odhadovaný počet miest v kostoloch a na kultúrnych podujatiach – 800 miest

Špecifická potreba vody pre kultúru – 4000 l/deň

Ročná potreba vody:

$$Q_r = Q_p \times 365 = 1.460 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Školstvo

Priemerná špecifická potreba vody pre materské školy – 60 l/dieťa/deň

Odhadovaný počet detí v materských školách – 30 miest

Špecifická potreba vody pre materské školy – 1800 l/deň

Ročná potreba vody:

$$Q_r = Q_p \times 365 = 660 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Priemerná špecifická potreba vody pre ostatné školy – 25 l/dieťa/deň

Odhadovaný počet detí v ostatných školách – 50 miest

Špecifická potreba vody pre ostatné školy – 1250 l/deň

Ročná potreba vody:

$$Q_r = Q_p \times 365 = 460 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Odhadovaná potreba vody pre obce zásobované SKV Kobyly Kľušov Janovce vo výhľadovom období je **187.890 m³/rok**

Pri úplnom zastavaní všetkých výhľadových plôch v sídlach zásobovaných skupinovým vodovodom je potrebná kapacita vodných zdrojov **9,3 l/s**

Kapacita súčasných zdrojov (PO Hrabovec a pramene 1-4 Kobyly) je **6,3 l/s**

Pre zabezpečenie predpokladaného množstva vody je pri postupnom zastavovaní územia potrebné prehodnotiť existujúce vodné zdroje a zrealizovať doplnkový zdroj, s dostatočnou kapacitou.

B.I.3 Suroviny

Pri realizácii objektov v rámci navrhovaných rozvojových lokalít bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály). Množstvá potrebných materiálov nemožno na súčasnom stupni riešenia kvantifikovať a nie sú stanovené ani odborné odhady. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná stavebná organizácia. Výstavba objektov, pre ktoré územnoplánovacia dokumentácia vytvára rámec, bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu. Prevádzka daných objektov si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín.

B.I.4 Energetické zdroje

B.I.4.1 Elektroenergetika

B.I.4.1.1. VN SIEŤ

Napäťová sústava: 3 AC 22 000 V, 50 Hz, IT

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom podľa STN EN 61936-1 (33 3201):

a/ ochrana pred priamym dotykom: - krytom, zábranou, prekážkou, čl.8.2.1

b/ ochrana pred nepriamym dotykom: - uzemnením, čl 8.3 a 10

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vysokou mierou ohrozenia skupiny „A“

Druh a typ vedenia:

- nadzemné holé vodiče AlFe, resp. nadzemné káblové vedenia
- podzemné káblové vedenia

Obec Kobyly je pripojená na odber elektrickej energie z distribučnej vzdušnej siete VN-22kV, vedenej západne od zastavaného územia, cez stožiarové trafostanice TS1 - TS5. Trafostanice TS4 a TS5 slúžia na napájanie areálu poľnohospodárskej farmy AGRO-Dúbrava, resp. vodárenského objektu - úpravne vody. Zastavané územie obce je teda napájané tromi trafostanicami 22 kV/0,4 kV.

B.I.4.1.2 TRAFOSTANICE

Napäťová sústava VN: 3 AC 22 000 V, 50 Hz, IT

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom podľa STN EN 61936-1 (33 3201):

a/ ochrana pred priamym dotykom: - krytom, zábranou, prekážkou, čl.8.2.1

b/ ochrana pred nepriamym dotykom: - uzemnením, čl 8.3 a 10

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vysokou mierou ohrozenia skupiny „A“

Napäťová sústava NN: 3 / PEN AC, 400/230V, 50 Hz / TN-C

Ochrana pred úrazom el. prúdom (STN EN 61140 a STN 33 2000-4-41)

Základná ochrana:

- základná izolácia živých častí, príloha A, kapitola A.1
- zábrany alebo kryty, príloha A, kapitola A.2

Ochrana pri poruche:

- samočinnné odpojenie napájania, čl. 411
- ochranné uzemnenie a ochranné pospájanie, čl. 411.3

Druh elektrického zariadenia: elektrické zariadenia s vyššou mierou ohrozenia skupiny „B“

V obci Kobyly je vybudovaných celkovo šesť trafostaníc, z ktorých štyri sú vo vlastníctve VSD, a.s. a dve trafostanice vo vlastníctve užívateľa (VVS, a.s., a PFA-D, s.r.o.).

Trafo stanice sú napojené nadzemnou VN sieťou z linky 22kV VN293 z ES Bardejov. V súčasnosti celkový výkon trafostaníc postačuje pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie. Trafostanice sú rozmiestnené v obci podľa zabezpečenia potrieb dodávky elektrickej energie. Pri realizovaní rozvojových lokalít je potrebné vybudovať nové trafostanice, resp. zvyšovať kapacitu existujúcich.

Celkový inštalovaný výkon trafostaníc vo vlastníctve VSD, a.s. je 730 kVA.

Celkový inštalovaný výkon trafostaníc vo vlastníctve užívateľov je 360 kVA.

Súčasný stav trafostaníc a navrhované trafostanice:

Prehľad pôvodných trafostaníc v katastri obce Kobyly	pôvodný Pi	navrhovaný Pi
TS1 - 22kV/0,4kV stožiarová-VSE	160 kVA	250kVA
TS2 - 22kV/0,4kV stožiarová-VSE	160 kVA	400kVA
TS3 - 22kV/0,4kV stožiarová-VSE	160 kVA	400kVA
TS4 - 22kV/0,4kV stožiarová-PFA-D, s.r.o.	160 kVA	
TS5 - 22kV/0,4kV stožiarová-VVS, a.s.	160 kVA	
TS6 - 22kV/0,4kV kiosková	250 kVA	

Novonavrhované trafostanice v obci Kobyly:	navrhovaný Pi.
TS-N7 - 22kV/0,4kV kiosková-VSE	400kVA
TS-N8 - 22kV/0,4kV kiosková-VSE	250kVA
TS-N9 - 22kV/0,4kV kiosková-VSE	250kVA

V západnej časti katastri obce sa nachádza solárny park Kobyly I a Kobyly II s celkovou rozlohou cca 7,67 ha. Spoločný inštalovaný výkon je cca 1,99MWp. Elektrárň je napojená na distribučnú sieť VSD a.s.

B.1.4.2 Zásobovanie plynom

Plynofikačná sústava obce Kobyly je napájaná z STL regulačnej v Bartošovciach.

Prívodné potrubie STL DN 150, PN 0,3 MPa vedie do obce cez Janovskú horu.

Plynofikácia obce prebiehala v rokoch 1992 - 1999. Celková dĺžka plynovodu je v súčasnosti 7862 m. Samotné rozvody v obci sú realizované v dimenziách DN 100, 80, 50. Celková dĺžka nízkotlakých rozvodov DN 80 je 580 m. V obci je realizovaných 177 domových prípojok plynu.

V prípade plánovania a realizovania hociktorej z lokalít bude zásobovanie zabezpečené novými rozvodmi plynárenských závodov. Vzhľadom na postupnosť realizácie jednotlivých rozvojových oblastí A - E a ich časovú a funkčnú nezávislosť nie je v súčasnej dobe potrebné vypočítat' a naprojektovať kompletne zásobovanie plynom celej rozšírenej novonavrhovanej zastavanej časti obce. Toto sa bude plánovať a realizovať pre jednotlivé konkrétne rozvojové oblasti samostatne, v nadväznosti na existujúcu plynofikačnú sieť s prípadným možným rozšírením a doplnením už existujúcej siete. Plánovanie a realizáciu nových rozvodov pre jednotlivé lokality A - E budú vykonávať SPP na objednávku obce.

Pre novo navrhovaných riešeniach dodržať ustanovenia STN, TPP. Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 251/2012 Z.z. . Jednotlivé ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení sú vyznačené v grafickej časti návrhu.

B.1.4.2.1 Štruktúra spotreby plynu

Obyvateľstvo :

Spotreba plynu pre rodinný dom je ročne do 2.500 m³

Predpokladaná spotreba na rodinný dom hodinová je 5,0 m³/hod.

Pri náraste počtu rodinných domov 339 v prielukách a novonavrhovaných lokalitách

Predpokladaný nárast hodinovej spotreby plynu pri koeficiente 0,6 je 1017 m³
Spolu predpokladaný nárast spotreby zemného plynu je 847.500 m³/rok.

Maloodber :

Predpoklad 15 ks malých predajní a služieb s predpokladaným odberom plynu pre jednu prevádzku 2000 m³/rok je nárast o 30.000 m³/rok

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

B.I.5.1 Východiská rozvoja dopravy

V katastri obce Kobyly je dopravná infraštruktúra v súčasnosti iba vo forme cestnej dopravy. Nenachádza sa tu žiadna iná infraštruktúra (železnice, letisko, cyklodoprava).

Nadradený skelet cestnej dopravnej infraštruktúry je reprezentovaný :

- zo západného smeru spoločným koridorom diaľnice D1 a cesty I/18, E50 (úsek Žilina - Poprad – Prešov - Košice), ktorý je v zmysle KURS 2001 súčasťou multimodálneho koridoru č.5a Bratislava – Žilina – Prešov/ Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina.

- z južného smeru cestou I/18, E371 s pripojením cesty II/545 v Kapušanoch
- zo severného smeru cestou I/77 s pripojením cesty II/545 v Bardejove (v kontexte s cestou III/5445 a hraničným priechodom Kurov – Muszynka- Krynica)
- cestou II/545, ktorá prechádza obcou v severojužnom smere v trase PR – Becherov – Zborov – Bardejov – Kapušany (I/18, E371) a ktorá je v Koncepcii územného rozvoja Slovenska a v ÚPN-VÚC Prešovského kraja definovaná ako cestný koridor nadregionálnej úrovne a funkčne sa delí podľa úsekov :

Zborov (I/77) - Becherov - štátna hranica PR, cesta sprístupňuje medzinárodný hraničný priechod pre osobnú a nákladnú dopravu

Bardejov - Demjata - Kapušany pri Prešove má už v rekonštruovaných úsekoch vyhovujúcu úpravu v kategórii C 11,5/70. Táto kategória aj charakter dopravy, pri očakávanom otvorení nového hraničného priechodu Kurov - Muszynka (smer Nowy Sacz), zodpovedá požiadavke na preradenie tejto komunikácie na cestu prvej triedy. Prevládajúca tranzitná doprava vyžaduje obchvaty sídiel Zborov, Kľušov, Kobyly a Raslavice

Dochádzka do stredných a vysokých škôl smeruje do Bardejova, Svidníka, Prešova, Košíc a Žiliny. Vplyv krajských miest Banskej Bystrice, Bratislavy, Trnavy, Nitry a Trenčína je vzhľadom na vzdialenosť menší.

B.I.5.2 Cestná doprava

Obec gravituje k mestu Bardejov ako najkratšia spojnice (11km) s týmto mestom sa využíva cesta II/545 . Cesta je v extravilánovom priebehu v dobrom stave, má pomerne homogénne priečne usporiadanie, odvodnenie do priekop a vozovku šírky 8,0m s krytom z asfaltového betónu vo veľmi dobrom stave. V prejazdnom úseku intravilánom obce cesta II/545 prechádza cez ťažiskový priestor zástavby pomerne úzkym koridorom (10-12m) vymedzeným obojstrannou zástavbou prevažne rodinných domov, ale aj objektami občianskeho vybavenia, ktoré majú zjazdy na pozemky priamo z cesty II/545. Vozovka v dobrom stave má šírku jazdných pruhov 3,5m, celková šírka vozovky je min. 8,0m, čo zodpovedá kategórii MZ 9/60. Pri východnom okraji cesty je chodník šírky 1,5m oddelený od vozovky vyvýšeným obrubníkom

Celkove cesta II/545 v prejazdnom úseku nespĺňa z priestorových dôvodov požiadavky STN 73 6110 na kategóriu B1- MZ 14/60 (50) a najmä dva po sebe nasledujúce

neprehľadné smerové oblúky malých polomerov a problematický priestor pred objektami občianskej vybavenosti (OcÚ, predajne potravín, pohostinstvá) s kumuláciou pešieho (aj priechového) pohybu v kontexte s nevyhovujúcimi pripojeniami obslužných komunikácií a prístupu do priestoru OcÚ hodnotíme ako najvýznamnejšiu bodovú závalu na ceste II/545 s negatívnym vplyvom na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Tento stav je v súčasnosti riešený v tomto úseku znížením povolenej rýchlosti na 40km/h.

Vývoj intenzity dopravy na ceste II/545 podľa celoštátneho sčítania dopravy Slovenskej správy ciest je dokumentovaný v tabuľke č.2:

Číslo cesty	Sčítací úsek	Úsek cesty	Celoštátne sčítanie dopravy v roku 2000 (skutočné vozidlá za 24hod)					Výhľad – nápočet (skutočné vozidlá/24h)	
			Počet a percentuálny podiel nákl. automobilov						
			1985	1990	1995	2000	2005	2015	2030
II/545	01480	Janovce –odb. Kľušovská Zábava	1798	1939	2460	3202	3936	5804	8440
			629 NA =35,0%	664 NA =34,2%	531 NA =21,6%	513 NA =16,0%	737 NA 18,7%	1164NA =20,1%	1688 NA =20,0%

Tabuľka preukazuje nárast intenzity dopravy v absolútnych číslach za 30 rokov o 322,8%, a nárast nákladnej dopravy len o 185% pri poklese podielu nákladných vozidiel v dopravnom prúde o 15,1%.

Časť jestvujúcej zástavby obce je rozvinutá obojstranne okolo cesty II/545 v dĺžke cca. 1000m a ďalšia-väčšia časť západne a východne od cesty II/545 je dopravné sprístupnená pomocou piatich pomerne dlhých (200-300m) obslužných prístupových komunikácií prebiehajúcich prevažne v severo-južnom smere, teda kolmo na cestu II/545 vybiehajúc do priľahlých svahov, kde v hornej polohe sú navzájom prepojené.

Tieto obslužné komunikácie, ktoré v historickej zástavbe obce vznikli živelným vývojom sú charakterizované úzkym dopravným priestorom vymedzeným priľahlými oploteniami pozemkov a s nevyhovujúcimi a premennými šírkami vozovky (2,0-4,0m) pre obojsmernú premávku, čo komplikuje vjazdy na pozemky, ukladanie inžinierskych sietí a dodatočnú výstavbu chodníka. V úsekoch na svahu pozdĺžny sklon prekračuje hodnoty 7-10%. Neriešené je odvádzanie dažďových vôd z vozoviek a pripojenia na cestu II/545 sú zrealizované technicky neprijateľným spôsobom a často bez potrebného rozhľadu. Aj novej zástavbe, kde je dopravný priestor (medzi oploteniami) zrealizovaný už veľkorysejšie, sú šírky vozoviek max.4,0-4,5m, bez prvkov odvodnenia a bez chodníkov.

Jestvujúce miestne obslužné komunikácie navrhujeme upraviť alebo rekonštruovať v pôvodných trasách tak, aby svojím šírkovým usporiadaním vyhovovali pre obojsmernú premávku v kategóriách v zmysle STN 736110:

C3 - MO 6,5/30, dvojpruhová obojsmerná v mimoriadne stiesnených pomeroch bez chodníka, v ostatných prípadoch s jednostranným chodníkom šírky 2,0m výnimočne šírky 1,5m.

C3 - MO 4,25/30, jednopruhovú obojsmernú, v extrémne stiesnených pomeroch a do dĺžky 100m resp. pri dĺžke nad 100m vybavená výhybňami výnimočne aj bez chodníka

Pri slepom ukončení týchto komunikácií navrhujeme v koncových polohách obratišťa s parametrami pre osobné a nákladné autá do dĺžky 8,0m (hasiči, odvoz odpadu). Kategórie komunikácií pre jednotlivé ulice sú navrhované na základe vyhodnotenia disponibilného priestoru (koridoru) a významu komunikácie v dopravnom systéme obce a sú dokumentované v samostatnom výkrese dopravy.

B.I.5.3 Statická doprava

Potreba parkovacích miest pre vybavenosť obce v zmysle STN 73 6110 redukovaná podľa článku 16.3.10 uvedenej normy. Výsledný redukčný súčiniteľ je $k=0,128$, pričom $k_a=0,95$, $k_v=0,3$, $k_p=0,5$, $k_d=0,9$

Tabuľka č.3 Potreba parkovacích miest

Druh vybavenosti	Počet merných jednotiek (MJ)	Ukazovateľ parkov.miesto na MJ	Potreba výhl. počtu parkov. miest	Redukovaná potreba parkov. miest	Návrh počtu parkovacích stojísk
Obecný úrad,	40m ² čistej adm. plochy	30	1,33	0,17	1
kultúrny dom	2 zamestnanci	7	0,28	0,03	1
potraviny	400 návštevníkov	4	100,0	12,8	20
	40m ²	30	0	0	0
			1,33	0,18	
Kostol RK	600 návštevníkov	4	150	19,2	20
ZŠ,	4 zamestnanci	7	0,57	0,07	1
MŠ	4 zamestnanci	7	0,5	0,07	1
			7		
Fara, pastoračná miestnosť	2obyvatelia/zamestnanci	7			2
	40 návštevníkov	4	10	1,28	3
Objekt Obecný dom	40 návštevníkov	4	10	1,28	2
pohostinstvo	25 m ²	30	0,8	0,11	1
potraviny			3		
Objekt býv. Jednota	30 návštevníkov	4	7,5	0,96	1
pohostinstvo	150 m ²	30	5	0,64	1
potraviny					
Dom smútku, cintorín	8000 m ² úžit. plochy	500	16	2,05	21
Futbal. ihrisko	200 návštevníkov	4	50	9,6	15
Farma Agro-	28 zamestnancov	4	7	0,896	14
Dúbrava	40 zamestnancov	4	10	1,28	7
SPOLU					111

Vzhľadom na špecifickú situáciu v každej obci sú uvedené čísla doporučené. U ostatných aktivít (malé súkromné obchody a služby,) je potrebné zohľadniť polohu v obci a počet stojísk realizovať aj podľa typu klientely na základe vlastných prieskumov.

Súčasný stav parkovacích stojísk a garážových skupín je v návrhu doplnený tak, že nové nároky sa musia riešiť na vlastných plochách novej OV a bývania v RD.

B.I.5.4 Hromadná doprava autobusová

Autobusová doprava je zastúpená autobusmi SAD. V obci sú dve priebežné obojstranné zastávky na ceste II/545 z toho jedna obojstranná zastávka v severnej časti obce má zastávkové pruhy a je vybavená oceľovými prístreškami. V priestore OcÚ je

situovaná druhá obojstranná zastávka, ktorá je v smere Prešov-Bardejov vybavená murovanou čakárňou, ale je bez zastávkového pruhu a v smere Prešov je bez prístrešku a autobusy využívajú ako improvizovaný zastávkový pruh neorganizovanú plochu pred objektami občianskej vybavenosti. Počet spojov je premenlivý ale je nadštandardný, je zabezpečovaný SAD a súkromnými prepravcami.

B.I.5.5 Železničná doprava

Cez obec ani cez jej kataster neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Bardejov a železničná zastávka v obci Kľušov na regionálnej jednokoľajnej trati č.194.

B.II ÚDAJE O VÝSTUPOCH

B.II.1 Ovzdušie

V územnom pláne nie sú navrhnuté stredné ani veľké zdroje znečistenia vzduchu. Obcou prechádza cesta II. triedy. V obci sú navrhované nové plochy zelene v zastavateľnej aj mimo zastavateľnej časti. Plochy výroby mimo obce budú posudzované samostatne. Plochy výroby v zastavanom území musia byť umiestňované tak, aby minimalizovali vplyv na obytné územia. Od územia s obytňou funkciou budú tieto plochy oddelené izolačnou zeleňou. V obci sú povolené len malé zdroje znečistenia. V územnom pláne sú premietnuté opatrenia Stratégie, zásad a priorít štátnej environmentálnej politiky, nadradených strategických dokumentov a lokálnych strategických dokumentov.

B.II.2 Voda

V obci Kobyly nie je vybudovaná jednotná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody sú zaústené do žump, septikov, potoka alebo priamo do priekop pri komunikáciách. Tento spôsob je absolútne nevyhovujúci. Obec v 90.-tych rokoch začala s prípravou výstavby kanalizačnej siete a čistiarne odpadových vôd (ČOV). Bola spracovaná projektová dokumentácia, ktorá riešila odkanalizovanie zastavaného územia stokami DN 300, napojenými na zberač DN 300.

Čistenie a úprava odpadových vôd je v návrhu ÚPD riešené v súlade s ÚPN - VÚC, kde je potrebné chrániť koridor zberača skupinovej kanalizácie Kobyly - Tročany - Janovce, pričom spoločná ČOV je umiestnená v katastri obce Janovce.

Množstvo splaškových vôd sa určí výpočtom podľa priemernej potreby vody na základe vyhlášky č.684/2006.

Výpočet priemernej dennej spotreby vody vo výhládovom stave je uvedený vyššie.

Takto určená hodnota sa označuje ako priemerný denný prietok splaškových vôd

$$Q_{24} = Q_p = 231.000 \text{ l/deň}$$

Najväčší prietok splaškových vôd

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 4,0 \times 231.000 = 924.000 \text{ l/h} = 256,7 \text{ l/s}$$

Najmenší návrhový prietok splaškových vôd

$$Q_{h \min} = k_{h \min} \times Q_{24} = 0 \times 231.000 = 0 \text{ l/h}$$

B.II.3 Odpady

Obec má schválený program odpadového hospodárstva. Likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje Zberová spoločnosť Raslavice. Odvoz je realizovaný podľa ročného harmonogramu s odseparovaním jednotlivých zložiek (plast, papier, sklo, komunálny odpad). Na skládku je takto ročne uložených cca 300 ton odpadu. Obec v prípade potreby

organizuje vyhlásený separovaný zber do kontajnerov.

V zmysle ustanovení zákona 223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, bude biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, a z parkov, vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických a fyzických osôb a občianskych združení uskladňovaný a upravovaný na obecnom kompostovisku. Umiestnenie tohto zariadenia navrhujeme v lokalite "E", kde budú umiestňované prevádzky remeselnej a drobnej priemyselnej výroby. TKO sa zhromažďuje v odpadových kuka nádobách pri jednotlivých objektoch.

V území je potrebné podporovať kompostovanie biologického odpadu a zabezpečiť pravidelný intervalový zber biologického odpadu, ktorý nemusí byť stály, nakoľko je odpad kompostovaný na súkromných pozemkoch.

V katastri je evidovaná skládka nepovoleného uloženia odpadu, ktorá sa navrhuje postupne dôkladne rekultivovať.

B.II.4 Hluk a vibrácie

Medzi hlavné zdroje hluku v obci patrí cesta II. triedy a navrhované priemyselné a remeselné prevádzky. Eliminácia negatívnych vplyvov hluku a vibrácií na obytné územie spôsobených dopravou je v návrhu riešená vybudovaním cestného obchvatu sídla západne od zastavaného územia.

Negatívne vplyvy spôsobené navrhovanými priemyselnými a remeselnými prevádzkami budú eliminované plochami izolačnej zelene oddelujúcej zdroje hluku a vibrácií od obytných plôch. Pre umiestňovanie zariadení občianskej vybavenosti do zmiešaných území sú nastavené regulatívy, limitujúce umiestňovanie zdrojov hluku a iného znečistenia do obytných území. Výrobné areály v kontakte s obytným územím majú nastavené regulatívy pre umiestňovanie prevádzok spôsobujúcich hluk

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

B.II.5.1 Radiácia

Z hľadiska radónového rizika patrí obec do kategórie nízkeho až stredného rizika. Na základe konkrétnych meraní pre umiestňovania stavieb je preto vhodné zvážiť aplikáciu stavebno-technických opatrení. Objemová aktivita radónu v pôvodnom vzduchu je menšia ako 10 dBq.m-3 v dobre priepustných, 20 kBq.m-3 v stredne priepustných a 30kBq.m-3 v slabo priepustných základových pôdach.

B.II.5.2 Elektromagnetické žiarenie

V území neboli uskutočnené merania na zisťovanie intenzity elektromagnetického poľa. Vedenia VN produkujú elektromagnetické polia. Tieto vedenia sú vedené predovšetkým v západnej a južnej časti katastra, bez dotyku so zastavaným územím. Vzhľadom na rýchlosť klesania intenzity poľa sa nepredpokladá vplyv tohto žiarenia na územia s navrhovanými plochami pre bývanie.

Úrovne magnetického poľa pravdepodobne klesajú pod 200 nT na úrovni asi 50 metrov od 22 kV.

B.II.5.3 Iné zdroje žiarenia

Iné zdroje žiarenia, ktoré môže ovplyvniť realizácia zámerov v územnoplánovacej dokumentácii, sa v území nenachádzajú ani nenavrhujú.

B.II.6 Doplnujúce údaje

V územnom pláne sa nenavrhujú výrazne terénne úpravy.

Do prvkov ÚSES sa nezasahuje, sú podporené doplnením vegetácie.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Obec sa nachádza južne od okresného mesta Bardejov v Nízkych Beskydách. Severne od obce, na hlavnej ceste je obec Kľušov, vzdialená 3 km a južne je obec Janovce, vzdialená 2 km. Ostatné susediace obce - Bartošovce, Rešov a Tročany sú s obcou Kobyly prepojené poľnými a lesnými cestami. Riešené územie je totožné s katastrálnym územím obce Kobyly.

C.II CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.II.1 Horninové prostredie

C.II.1.1 geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR (Kol., 2002) leží katastrálne územie v subprovincii Vonkajšie Východné Karpaty, v oblasti Nízke Beskydy, v celku Ondavská vrchovina. Po hranici KÚ obcí Bartošovce a Kobyly prebieha hranica dvoch fyto geografických podokresov - Čergov a Nízke Beskydy. Stred obce leží v nadmorskej výške 370 m.n.m., kataster je v nadmorskej výške 350 až 528 m.n.m.

Obec leží na východnom okraji Bartošovskej kotliny, ktorá je súčasťou Raslavickej brázdy medzi pohorím Čergov a Ondavskou vrchovinou, na juhozápadnom úpätí Ondavskej vrchoviny v doline potoka Brodok.

C.II.1.2 Seizmicita územia

Územie sa nachádza v oblasti recentných vertikálnych pohybov zemskej kôry v rozsahu -0,5 – +0,5 mm za rok. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 5 - 6 ° MSK-64, seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 0,80 – 0,99 m.s-2.

C.II.1.3 Zosuvné územia

V území nie sú evidované zosuvy.

C.II.1.4 Erózia

Veterná erózia pôsobí v tomto území na biologickú a fyzikálnu degradáciu pôdy predovšetkým v nezastavanej a nezalesnenej časti územia, ale ide o pomerne slabú eróziu, ktorá nie je pre územie veľmi relevantná. Erózia pôdy spočíva v strate vrchnej najúrodnejšej vrstvy pôdy, úbytku humusu, organickej hmoty a rastlinných živín - znižuje jej celkovú produkčnú schopnosť.

Voči erózii pôdy sú navrhnuté vetrolamy a remízky.

C.II.1.5 Ložiská surovín

V území nie sú evidované žiadne ložiská surovín.

C.II.2 Klimatické pomery

sa nachádza v mierne teplej a teplej klimatickej oblasti, sú to vrchovinové pohoria s hnedými pôdami a rendzinami s dubohrabinou až buničinou a teplé predhorské pahorkatiny s hnedými pôdami nasýtenými a dubohrabinou až buničinou. Priemerné množstvo ročných zrážok je cca 800mm.

Územie obce sa nachádza v mierne teplej klimatickej oblasti v okrsku M3 – mierne teplý,

mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový s menej ako 50 letnými dňami v roku a júlovou teplotou vyššou ako 16°C.

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C) za obdobie 1961-2010 na najbližšej meteorologickej stanici (Bardejov)

Tabuľka č.4

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Bardejov	-3,6	-1,8	2,6	8,2	13,3	16,3	18,3	17,3	13	8	2,9	-2,1	7,7

Množstvo zrážok je v priebehu roka prerozdelené nerovnomerne. Najchudobnejšie na zrážky sú zimné mesiace (december, január, február, marec), zatiaľ čo najviac zrážok sa vyskytuje v mesiacoch máj, jún, júl a august.

Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok (mm) v rokoch 1961-2010 na najbližšej meteorologickej stanici (Bardejov)

Tabuľka č.5

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Bardejov	32,8	32,9	30,5	43,6	82,7	99	94,8	76,7	56,1	44,5	36,5	38,6	671,5

Trvanie snehovej pokrývky v nižších polohách okresu je prerušované a vyskytuje sa v priemere 60-75 dní. Priemerné mesačné (ročné) úhrny snehových zrážok pre najbližšiu stanicu v Bardejove

Tabuľka č.6

Názov stanice	XI	XII	I	II	III	IV	Rok
Bardejov	6,2	16,2	21,5	20,6	8,6	0,8	73,3

C.II.3 Ovzdušie

V riešenom území nie je umiestnená stanica na presné monitorovanie polutantov.

V obci sa nenachádzajú ani nenavrhujú veľké ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia.

Najväčšími znečisťovateľmi v súčasnosti je doprava na ceste II. triedy. Okrem toho sa v obci nachádzajú len malé zdroje znečistenia ovzdušia.

C.II.4 Vodné pomery

Záujmové územie patrí do povodia rieky Hornád a úmoria Čierneho mora. Územie katastra je odvodnené sústavou drobných vodných tokov (DVT) vlievajúcich sa do vodohospodársky významného vodného toku 4-32-04-091 Hrabovec a DVT Brôdok 4-32-04-092, ktorý je pravostranným prítokom toku Hrabovec. Ten sa následne v obci Raslavice vlieva do vodného toku Sekčov, ktorý sa v Prešove vlieva do Torysy. Územie patrí k sústave riek Bodrog a Hornád, do zbernej oblasti rieky Tisa a k úmoriu Čierneho mora. Brôdok preteká stredom obce a v južnej časti katastra sa vlieva do Hrabovca, ktorý preteká stredom katastra v trase sever – juh pod úpäťm Ondavskej vrchoviny a slúži ako zdroj pitnej vody s povrchovým odberom a v Raslaviciach sa vlieva do potoka Sekčov.

Severne nad obcou sa nachádzajú tri prameniská pitnej vody so 4 prameňmi s PHO 2°, ich pásmo hygienickej ochrany sa nachádza v riešenom katastrálnom území.

C.II.5 Pôdne pomery

Podľa tektonickej schémy sa územie katastra nachádza vo flyšovom pásme – magurský flyš. Základným geochemickým typom hornín sú ílovce a pieskovce. Vo východnej časti katastra sa nachádzajú ílovce, pieskovce s glaukonitom, drobové pieskovce, siltovce a slieňovce, najmä hrubovrstvový flyš, v západnej časti váp. ílovce, siltovce, piesčité ílovce, pieskovce, slieňovce a sklzové telesá, flyš s prevahou pelitov. Pôda v celom katastri je typu kambizem.

C.II.6 Fauna, flóra

C.II.6.1 Rastlinstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí celé územie Slovenska do eurosibírskej podoblasti fytogeografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na našom území sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti, z ktorých dominuje provincia stredoeurópska.

Väčšina územia katastra obce patrí do spoločenstva dubovo-hrabových lesov karpatských, východná časť do spoločenstva bukových kvetnatých lesov podhorských.

Bukové kvetnaté lesy podhorské. Mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinné poschodie. V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*) a i.

Dubovo-hrabové lesy karpatské. Sem patria spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Q. robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*A. platanooides*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest vŕzový (*U. laevis*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*T. platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a iné. Z krovín sa tu vyskytuje zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), svíob krvavý (*Swida sanguinea*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), kalina siripútka (*Viburnum lantana*) a iné. Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ostrica plstnatá (*C. digitata*), ostrica Micheliho (*C. michelii*), zvonček žihľavolistý (*Campanula trachelium*), reznáčka mnohosnubná (*Dactylis polygama*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), zimozelen menšia (*Vinca minor*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka voňavá (*Viola odorata*), blyskáč záružľolistý (*Ficaria vernalis*), plúcnik Murínov (*Pulmonaria murinii*), hrachor jarný (*Lathyrus vernus*), jastrabník lesný (*Hieracium sylvaticum*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), rimbaba chocholíkátá (*Pyrethrum corymbosum*) a iné.

Nelesná stromová a krovitá vegetácia Je zastúpená rôznymi formáciami v

závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nie len z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz.

Nelesná drevinová vegetácia sa pokladá za súčasť tzv. kostry ekologickej stability krajiny. Na jej zloženie má vplyv využívanie územia. Maloplošné porasty drevín mimo súvislého lesa sú refúgiom lesných drevín v nelesnej krajine a tvoria bodové krajinnno-štruktúrne prvky s ekostabilizačnou funkciou.

Svoj ekologický význam majú aj remízky v otvorenej, intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine. V drevinnom zložení prevládajú: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), borovica čierna (*Pinus nigra*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), javor poľný (*Acer campestre*). Lokality sú krajinnno - štruktúrnym prvkom.

Nepravidelné a pozvoľné prechody porastov z lesa do otvorenej krajiny tvoria prirodzené zoskupenia krovín a mladých stromov pozdĺž lesných okrajov. Krovinné formácie sú významné biotopy v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Vznikli spontánne bez väčších zásahov a tvorené sú hustými porastami trnkových kriačín (*Ligustro-Prunetum*) a trnkových lieštin (*Pruno-Coryletum*), napr. trnkou slivkovou (*Prunus spinosa*), hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), ružou šíповou (*Rosa canina* agg.) či ostružinou černicovou (*Rubus fruticosus*) a po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kriačiny (*Crataego-Prunetum*).

V pasienkových krovinných spoločenstvách s bylinným podrastom hlavne v erózných ryhách. sú tu zastúpené hlavne javor poľný (*Acer campestre*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*) a i.

Rúbaniskové kriačiny tvoria spontánnu sukcesiu k bývalému lesu, kde po bylinnej vrstve nastupujú kriačiny ako spojovací článok.

Menej rozšírenými spoločenstvami sú kroviny zaradené medzi širokolisté vrbiny a trnkové kroviny. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov. Významné sú napr. spoločenstvá s náletovými druhmi krovín ako: ruža (*Rosa* sp.), hloh (*Crataegus* sp.), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a i. Tieto spoločenstvá pokrývajú vegetáciou porastené medze, terasy a terénne stupne.

Na poľnohospodársky málo využívaných plochách sú rozšírené prevažne krovinato trávnaté porasty, v ktorých prevládajú teplomilné druhy.

Mokradňové vrbové kriačiny zväzu *Salicion cinereae* s vrbou popolavou osídľujú hlavne vlhké terénne depresie, aluviálne lúky, okraje a brehy vodných plôch. V zložení prevládajú košato rozložené vrbové kroviny s dominanciou vrby popolavej (*Salix cinerea*).

Vegetácia trávno-bylinných spoločenstiev. Odlesnené plochy, ktoré nie sú využívané na poľnohospodársku činnosť sú osídlené náhradnými mezofilnými lúčnymi spoločenstvami zväzov *Arrhenatherion elatioris* Koch 1926 *Cynosurion cristati* R. Tx. 1947. Jedná sa o floristicky bohaté dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv ako ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), kostrava červená (*Festuca rubra*), ktoré obohacujú biodiverzitu územia. Lúčne spoločenstvá a pasienky zv. *Cynosurenion*. majú významnú ekostabilizačnú úlohu v ochrane pôdy, retenčnej schopnosti, ako zdroj pre opeľovačov a pod.

Podľa ekologických podmienok, na ktoré sú viazané, ich môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín – spoločenstvá pramenísk, slatín, rašelinísk, lúk a pasienkov.

Lúky a pasienky nižších a stredných polôh charakterizujú subdominantné druhy tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*) a psinček obyčajný (*Agrostis tenuis*). Sú to floristicky pomerne bohaté spoločenstvá, v ktorých okrem tráv sa vyskytujú napr. ľubovník bodkovaný (*Hypericum maculatum*), hviezdica trávovitá (*Stellaria graminea*), zvonček konáristý (*Campanula patula*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), margaréta včasná (*Leucanthemum ircutianum*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), vstavač ploštičný (*Orchis coriophora*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač počerný (*Orchis ustulata*) a päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*). Vlhké mezo až eutrofné lúky majú odlišné druhové zloženie. Často na nich rastie záružlie močiarné (*Caltha palustris*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), sitina kľbkatá (*Juncus conglomeratus*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*) a metlica trsnatá (*Deschampsia caespitosa*). Spoločenstvá slatín charakterizujú porasty páperníka širokolistého (*Eriophorum latifolium*), ostrice žltej (*Carex flava*), ostrice prosovej (*Carex panicea*) so vzácnymi druhmi kruštíka močiarného (*Epipactis palustris*), vstavačovca májového (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovca strmolistého (*Dactylorhiza incarnata*) a vstavača úhladného (*Orchis elegans*).

Vegetácia tečúcich a stojatých vôd. Na dolných až stredných tokoch riek, hlavne na mladých riečnych naplaveninách, môžeme nájsť formácie iniciálnych pobrežných krovín (zväzy *Salicion triandrae*, *Salicion eleagni*, *Epilobion fleischeri*) s druhmi ako napr. vrbá trojtyčinková (*Salix triandra*), vrbá purpurová (*Salix purpurea*), vrbá krehká (*Salix fragilis*), vrbá košíkarská (*Salix viminalis*), vrbá biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*).

Na horných tokoch riek a horských potokov, hlavne na mladých štrkových laviciach a pôdach chudobnejších na živiny, môžeme nájsť formácie iniciálnych pobrežných krovín (zväzy *Salicion eleagni*, *Epilobion fleischeri*) s druhmi ako napr. vrbá purpurová (*Salix purpurea*), vrbá krehká (*Salix fragilis*), vrbá ušatá (*Salix aurita*), myrikovka nemecká (*Myricaria germanica*), jelša sivá (*Alnus incana*), smrek obyčajný (*Picea abies*).

Slatinné a rašelinné spoločenstvá sú na celom území Slovenska považované za veľmi vzácne a ohrozené a predstavujú významné biotopy pre mnohé vzácne druhy rastlín a živočíchov (hlavne bezstavovcov). Nachádzajú sa hlavne v nivách potokov, na prameniskách, svahových zosuvoch a v terénnych depresiách, pričom podmienkou ich vzniku je výskyt nepriepustnej vrstvy podložia. V okrese Bardejov sú takto špecifickými územiami: Livovská jelšina (PR s výmerou 13,17 ha), Mokré lúky pod Pálenicou – Cigeľka (výmera 9 ha), Pod Beskydom (PR s výmerou 8,45 ha), všetky ako regionálne významné mokrade a Regetovské rašelinisko (NPR s výmerou 2,55 ha), ktoré je národne významnou mokraďou.

Medzi hlavné faktory ohrozujúce existenciu týchto spoločenstiev patrí hlavne odvodňovanie, eutrofizácia a sukcesné zmeny, ku ktorým dochádza v dôsledku nedostatku hospodárenia (najmä na slatinách). Pri sukcesných zmenách dochádza k zarastaniu týchto lokalít drevinami a vysokými bylinami, čo je príčinou zániku citlivých a ohrozených druhov rastlín a to najmä druhov z čeľade vstavačovité (*Orchidaceae*) ako napr.: vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec strmolistý (*Dactylorhiza incarnata*), vstavačovec škvrnitý (*Dactylorhiza maculata*), vstavačovec bázový (*Dactylorhiza sambucina*) alebo krúštík močiarný (*Epipactis palustris*).

V okolí slatín, pramenísk, mŕtvych ramien či brehov stojatých vôd môžeme nájsť formácie slatinných vrbín (zväz *Salicion cinereae*) s dominanciou krovinných vrúb ako napr. vrbá popolavá (*Salix cinerea*), vrbá ušatá (*Salix aurita*), vrbá päťtyčinková (*Salix pentandra*), vrbá purpurová (*Salix purpurea*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). V ekologicky osobitých podmienkach pramenísk nachádzame z bylinnej zložky napr. žerušnicu horkú (*Cardamine*

amara), slezinovku striedavolistú (*Chrysosplenium alternifolium*), fialku dvojvetú (*Viola biflora*), záružlie močiarne horské (*Caltha palustris subsp. laetha*), krkošku chlpatú (*Chaerophyllum hirsutum*) a hviezdicu hájnu (*Stellaria nemorum*).

Cenné sú slatinorašelinné fytocenózy s významným zastúpením rašelinníkov, páperníka pošvatého (*Eriophorum vaginatum*), kýchavicou Lobelovou (*Veratrum album subsp. lobelianum*), bezkolencom belasým (*Molinia caerulea*). Fragmentárne sa na území zachovala aj mokraďová vegetácia (zväz *Magnocaricion elatae* a *Phragmition communis*).

Vegetácia polí a trvalých kultúr. Plošne sú na území v menšej miere zastúpené aj veľkoblkové orné pôdy so segetálnou vegetáciou. Poľnohospodárske kultúry sprevádzajú segetálne rastliny triedy *Secalinetea* a *Polygono-Chenopodieta*.

Vegetácia úhorov a ruderalna vegetácia. Synantropnú vegetáciu na ruderalných stanovištiach reprezentuje napr. pŕhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), lopúch väčší (*Arctium lappa*), smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), bodliak obyčajný (*Cardus acanthoides*), pichliač obyčajný (*Cirsium vulgare*), nevädza hlaváčovitá (*Colymbada scabiosa*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), žltica maloúborová (*Galinsoga parviflora*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), slez nebadaný (*Malva neglecta*), ľubovník bodkovaný (*Hypericum perforatum*), mrlík biely (*Chenopodium album*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), slez nizučký (*Malva pumilla*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), cesnačka lekárska (*Alliaria officinalis*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), jahoda trávnicová (*Fragaria viridis*), divozel veľkokvetý (*Verbascum densiflorum*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), mlieč zeliný (*Sonchus oleraceus*), turanec kanadský (*Conyza canadensis*), rezačka laločnatá (*Dactylis glomerata*), ježatka kuria (*Echinochloa crus-galli*), rezeda žltá (*Reseda lutea*), kosáček obyčajný (*Falcaria vulgaris*), bedrovník lomikameňový (*Pimpinella saxifraga*), hadinec obyčajný (*Echium vulgare*), štetka lesná (*Dipsacus fullonum*), horčica roľná (*Sinapsis arvensis*), balota čierna (*Ballota nigra*), štiavec kučeravý (*Rumex crispus*) a i.

Ruderalna vegetácia je zastúpená aj nitrofilnou a teplomilnou vegetáciou mimo sídiel. V poslednom období sa objavujú rýchlo sa šíriace nepôvodné druhy rastlín, najmä pozdĺž koridorov prírodného a antropogénneho charakteru a porasty inváznych neofytov ako slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) sa stavajú dominantné. Práve zlatobyľ vytvára husté monodominantné porasty a silne ovplyvňuje pôvodnú vegetáciu. Pozdĺž tokov sa rozširuje hlavne slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), pohánkovec český (*Fallopia bohemica*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), sporadicky sa vyskytuje netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*). V intravilánoch obcí sa objavuje pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), pozdĺž lesných ciest sa vyskytujú miestami súvislé pásy netýkavky malokvetej (*Impatiens parviflora*). Do viacerých typov biotopov preniká i agát biely (*Robinia pseudo-acacia*).

Diverzitu územia zvyšujú aj porasty záhradkárskeho lokalít, prostredníctvom ktorých sa však často dostávajú do prirodzeného prostredia kultúrne, nepôvodné druhy rastlín. Pri nedokonalom manažmente v záhradkách dochádza k ich nekontrolovateľnému šíreniu a vytvára sa priestor pre agresívne invázne druhy, z ktorých mnohé sú nebezpečnými alergénmi a sú vymenované vyššie.

Vegetácia ľudských sídiel. Rastlinná zložka sídla obsahuje pôvodné, prirodzené, synantropné alebo človekom zámerne komponované spoločenstvá drevín, tráv a bylín

domácej a introdukovanej flóry na rôznom stupni kultúrneho stvárnenia a s diferencovanou vnútornou štruktúrou. Ich rozmiestnenie, alebo vzájomné prepojenie v sídle a do príľahlej krajiny, tvorí sústavy urbánnej vegetácie.

Funkcie urbánnej vegetácie vyjadrujú kvalitatívne hodnoty efektívnosti a utility vo vzťahu k posudzovanému javu, objektu, živému organizmu alebo jeho komunite. Je to predpoklad alebo súhrn predpokladov vegetačného prvku alebo jeho formácie posilňovať, ochraňovať, zlepšovať existujúce znaky a vlastnosti urbánneho prostredia, kompozične ho dotvárať a napĺňať racionálne potreby ľudskej spoločnosti.

Z hľadiska vegetačnej štruktúry ich možno rozdeliť do troch kategórií:

1.) Plochy poloprírodnej a synantropnej vegetácie – fragmenty pôvodných alebo synantropne ovplyvnených lesov, terestrických biotopov, plochy strží, výmoľov, neúžitkových plôch, krovinné porasty aluviálnych terás, plochy a vyhlbeniny po ťažbe, opustené a zrastajúce polia, ovocné sady, vinohrady a záhrady, plochy pozdĺž dopravných komunikácií, železníc, vodných tokov a kanálov s častým výskytom aj inváznych a ruderálnych rastlín, ochranné pásma a lesy vodných zdrojov.

2.) Plochy kultúrnej vegetácie s krajinnno-architektonickou kompozíciou – parkovo upravené plochy, trávniky, vegetácia vyhradených areálov, vegetácia sídlisk, kalvárie, cintoríny a urnové háje a pod.

3.) Plochy úžitkových kultúr a produkčných plôch – obhospodarované a úžitkové ovocné sady, záhradkárske kolónie, ale aj zakryté a otvorené plochy záhradkárskej produkcie (skleníky, fóliovníky, záhradnícke centrá).

Pri pokračujúcom trende rozširovania sídiel a zahusťovania zástavby nadobúdajú prírodné plochy v mestách čoraz väčší význam z hľadiska kvality životného prostredia človeka. Na druhej strane sú plochy drevinovej vegetácie a trávnikov čoraz viac ovplyvnené intenzívnym pohybom obyvateľov, rekreačným využívaním a znečisťovaním ovzdušia.

Podľa najnovších výskumov je preukázané, že drevinná vegetácia v sídlach rastie rýchlejšie a umiera v priemere mladšia, ako tá vo vidieckych oblastiach.

Trávnikové plochy patria medzi plošne rozsiahlejšie biotopy vo vegetácii ľudských sídel. Ide o porasty, ktoré boli založené umelo, ale postupom času (rádovo aj desiatky rokov) v nich prebieha prirodzený vývoj a vytvárajú sa spoločenstvá adaptované na dané podmienky. Tie určuje okrem abiotických podmienok aj intenzita a spôsob kosenia, charakter okolitého prostredia, intenzita zošľapovania a zavlažovanie. Typickými zástupcami druhového zloženia sú: lucerna siata (*Medicago sativa*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), trebuľka lesná (*Anthriscus sylvestris*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), veronika brečtanolistá (*Veronica hederifolia*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), šalát kompasový (*Lactuca serriola*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), pšeno obyčajné (*Milium effusum*), láskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*), paštrnák siaty (*Pastinaca sativa*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), podbiel liečivý (*Tusilago farfara*), skorocel väčší (*Plantago major*), fialka voňavá (*Viola odorata*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*) a i.

C.II.6.2 Živočíšstvo

Zoogeografické členenie: terestrický (suchozemský) biocyklus. Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepi, listnatých lesov a stredoeurópskych

pohorí.

Celé územie okresu Bardejov radíme k provincií listnatých lesov, podkarpatského úseku

Zoogeografické členenie: limnický (sladkovodný) biocyklus. Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Iba malá časť územia Slovenska zasahuje do západného úseku atlantobaltickej provincie a jej vody, odvádzané Popradom a Dunajcom, patria do umoria Baltického mora.

Riešené územie spadá do Pontokaspickej provincii potiského okresu, latorickej časti.

Územie okresu leží v Západných Karpatoch. Relatívna zachovalosť vegetačného krytu (bukových lesov, kosných lúk a pasienkov) má vplyv aj na prirodzenú diverzitu živočíšnych spoločenstiev.

Územie okresu sa vyznačuje druhovo pestrými spoločenstvami bezstavovcov a stavovcov.

Územie svojim faunistickým charakterom patrí hlavne do listnatých lesov stredných polôh.

Na tieto biotopy sú viazané živočíšne druhy takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu a veľký počet zástupcov stavovcov zo všetkých tried (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce), ktorých druhové zloženie je závislé hlavne na type biotopu a miery jeho ovplyvnenia človekom.

Územie sa vyznačuje druhovo pestrým zastúpením bezstavovcov a stavovcov. Najväčšou triedou stavovcov, čo do druhovej početnosti a pestrosti, sú vtáky. Nad územím periodicky migruje žeriav popolavý (*Grus grus*). Prevažná časť tu vyskytujúcich sa cicavcov patrí do palearktiskej oblasti.

Územie patrí k najväčším oblastiam Európy s výskytom veľkých lesných zvierat - medveď hnedý (*Ursus arctos*), zubor hôrny (*Bison bonasus*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a mačka divá (*Felis silvestris*).

C.II.6.3 Biotopy

1. Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa

Národný kód biotopu: Br6 (6430)

Biotop tvoria štyri podjednotky. Prvá zahŕňa vysokobylinné spoločenstvá na nivách v horskom až alpínskom stupni na rôznych geologických podložiach, od zásaditých a neutrálnych až po mierne kyslé. Vzhľad porastov výrazne ovplyvňujú viaceré nápadné druhy.

Rozšírenie: 5 – hojný biotop

Lokality výskytu: zvyšky týchto biotopov sa zachovali ako plošné enklávy popri vodných tokoch a na ich nivách, a to na nive Tople a jej prítokoch, väčšinou v najbližšom okolí vodného toku.

Významnosť: biotop európskeho významu (NATURA 2000: **6430** Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa).

Výskyt chránených a ohrozených druhov v biotopoch: Mrena karpatská (*Barbus meridionalis*), Mihul'a potočná (*Lampetra planeri*), Vydra riečna (*Lutra lutra*)

Trendy a ohrozenia: porasty týchto biotopov sú často limitované iba na úzke pásy okolo vodných tokov a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria biologické procesy, kosenie, pasienie, druhové invázie, iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach a pod. Významnosť biotopu z regionálneho hľadiska: tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často

predstavujú vhodné biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Vyznačujú sa nezriedka zmenenou štruktúrou najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované. Hodnotenie kvality a ohrozenosti biotopov: stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako prevažne dobrý (59,2 %) až nevyhovujúci (30,6 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

2. Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Národný kód biotopu: Ls 1.1, Ls 1.3, Ls 1.4 (91E0*)

Biotop zahŕňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V alúviach väčších nížinných riek sa nachádzajú vrbovo-topoľové lesy (Ls1.1), tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva topoľov a vrb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V stredných polohách pri menších tokoch na vrbovo-topoľové lesy nadväzujú jaseňovo-jelšové podhorské lesy (Ls1.3), tvorené jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*).

Rozšírenie: 4 – bežný biotop

Lokality výskytu: zvyšky týchto biotopov sa zachovali ako plošné enklávy popri vodných tokoch a na ich nivách, a to na nive Tople a jej prítokoch, väčšinou v najbližšom okolí vodného toku a na prameniskách. Vrbovo-topoľové porasty (mäkký lužný les) v najnižších miestach údolných nív väčších riek, na nivných pôdach bohatých na živiny. Hlavným ekologickým faktorom sú pravidelné záplavy povrchovou vodou. Porasty nie sú úplne zapojené, sú spravidla viacposchodové. Krovinné poschodie je druhovo chudobné, prevládajú v ňom zmladené jedince stromov. V bylinnej vrstve sa uplatňujú hygrofilné a nitrofilné druhy. Typickým znakom je vysoká pokryvnosť a prevaha niektorých rýchlo sa šíriacich autochtónnych druhov. Jaseňovo-jelšové lesy v užších údolných nivách potokov a menších riek ovplyvňovaných povrchovými záplavami alebo podmáčaných prúdiacou podzemnou vodou. Menej typickým stanovišťom sú svahové prameniská alebo terénne znížieniny.

Významnosť: prioritný biotop európskeho významu (NATURA 2000: **91E0*** *Mixed ash-alder alluvial forests of temperate and Boreal Europe (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*).

Výskyt chránených a ohrozených druhov v biotopoch: Mrena karpatská (*Barbus meridionalis*), Mihuľa potočná (*Lampetra planeri*), Vydra riečna (*Lutra lutra*)

Trendy a ohrozenia: porasty týchto biotopov sú často limitované iba na úzke pásy okolo vodných tokov a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, abiotické (pomalé) prírodné procesy, poľovníctvo a odchyť divej zveri (suchozemskej), iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach, druhové invázie a pod.

Významnosť biotopu z regionálneho hľadiska: tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú jediné biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Vyznačujú sa často zmenenou štruktúrou najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované.

Hodnotenie kvality a ohrozenosti biotopov: stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako prevažne dobrý (57,6 %) až nevyhovujúci (29,8 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

3. Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Národný kód biotopu: Ls 5.1 (9130)

Sú to porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami. Pokiaľ nedochádza k hromadeniu opadu (lístia), tvorí sa kvalitný humus. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, v podhorských bučinách často chýba krovinové poschodie alebo je iba slabo vyvinuté. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokrývnosť bylinného poschodia len do 1,5 %. V rámci Slovenska je to najrozšírenejší typ biotopu pokrývajúci rozsiahle plochy od Malých Karpát až po Východné Karpaty.

Rozšírenie: 5 – hojný biotop

Lokality výskytu: vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizemí. Veľkoplošne a hojne sú rozšírené v podhorskom a horskom stupni, v nadmorskej výške 300 – 1 200 m. Významnosť: biotop európskeho významu (NATURA 2000: **9130** Bukové a jedľové kvetnaté lesy).

Výskyt chránených a ohrozených druhov v biotopoch:

Trendy a ohrozenia: porasty týchto biotopov sú rozšírené a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou (ťažba dreva). Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej), abiotické (pomalé) prírodné procesy a pod.

Významnosť biotopu z regionálneho hľadiska: tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú rozšírené biotopy v krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, často chránených. Vyznačujú sa niekedy zmenenou štruktúrou stromového poschodia.

Hodnotenie kvality a ohrozenosti biotopov: stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako prevažne dobrý (51,1 %) až nevyhovujúci (27,9 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ostatné prírodné biotopy

1. RBk2 Raslavice – Kružlov - Frička

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny biokoridor RBk2

Dĺžka/šírka/výmera: cca 74 km/od 400 do 3 000 m/cca 7 075 ha

Kategória: Biokoridor regionálneho významu

Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Frička, Petrová, Gaboltov, Kurov, Gerlachov, Kružlov, Krivé, Richvald, Hervartov, Šiba, Kľušov, Hertník, Bartošovce, Kobylý, Janovce, Osikov, Vaniškovce, Vyšné Raslavice, Nižné Raslavice, Lopúchov

Charakteristika: Územie predstavuje významnú ťahovú cestu vtáctva, ktorú popísal Weisz (1967) a táto prechádza od Prešova cez Raslavice, Richvald, Gaboltov, Kružlov, ďalej cez Kurovské sedlo (Fričku) do Poľska. Je to trasa, ktorou migruje najmä drobné vtáctvo – ľabtuška vrchovská, stehlík zelený, ďateľ malý, drozy kolohrivý, cíbik chochlatý, drozd čierny, trsteniarik spevavý, malý, mlynárka dlhochvostá, kukučka jarabá, stehlík čížavý, slávik modrák, skalariak sivý, kalužiak perlavý, sluka lesná, belorítka domová, lastovička domová, kačice, husi.

Do biokoridoru okrajovo zasahujú brehové porasty potokov: Richvaldský potok, Slatvinec, Tisovec, Šibská voda, Sekčov s ďalšími potokmi. Na severe križuje Topliansky biokoridor a napája sa na nadregionálny biokoridor N. Beskydy. Prechádza pozmenenou, väčšinou poľnohospodársky intenzívne využívanou krajinou.

2. GL9 Genofondová plocha Stavenec

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny genofondová plocha Stavenec GL9

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Kľušov, Hertník, Bartošovce, Šiba, Kobyly

Výmera: 292 ha

Charakteristika: Zasahuje do k. ú. obci Hertník, Kľušov a Bartošovce. Ide o pozostatok lesného komplexu v pozmenenej, poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine v severnej časti bartošovskej kotliny. Do komplexu sú pojaté aj nelesné trávnaté porasty okolo Tichšieho potoka s hodnotnými spoločenstvami s ostricou Dawallovou (as. *Caricetum davallianae*) s výskytom hodnotných mokraďových druhov ako sú krúštik močiarny (*Epipactis palustris*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), bielokvet močiarny (*Parnasia palustris*) a iné. V brehových porastoch sú zastúpené viaceré druhy vrb a jelší. V podraсте rastie vzácna ostrica hrebienkatá (*Carex strigosa*). Po dôkladnom botanickom výskume rozšírenia ostrice hrebienkatej botanici a ochranári dospeli k záveru potreby ochrany všetkých lokalít, lebo ide o mimoriadne vzácny druh na území celého Slovenska. Z publikovaných prac vyplýva, že na východnom Slovensku rastie na východnom okraji svojho rozšírenia. Prítomnosť druhu je významná aj z európskeho pohľadu.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Br6 – Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Ls1.3 – Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Ls5.1 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130).

C.II.7 Krajina

Obraz krajiny katastrálneho územia obce Kobyly tvorí intenzívna poľnohospodárska krajina tvorená poľami v južnej západnej a severnej časti, zastavané územie obce približne v centre katastrálneho územia a lesné porasty vo východnej časti katastra. Nelesná drevinová vegetácia je v chotári rozmiestnená pri prameniskách a pozdĺž malých vodných tokov v poľnohospodársky obhospodarovanom území vo forme brehových porastov. V katastri obce sa nenachádzajú žiadne významné priemyselné prevádzky. Z celkovej výmery 1.246 ha katastrálneho územia obce je viac ako 1/3 orná pôda (427ha) a viac ako štvrtina sú trvalé trávne porasty (344ha). Lesy tvoria takmer 1/3 (356ha): Menej ako desatina územia (9%) sú sady a záhrady, zastavané plochy, vodné a ostatné plochy)

Požiadavky na zabezpečenie ekologickej stability územia

Regionálny územný systém ekologickej stability spracovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia v roku 2019 stanovuje pre katastrálne územie obce Kobyly tieto:

- ekostabilizačné opatrenie E22 – zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene
- hydroekologické opatrenie H2 – monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd
- Protierózne a protipovodňové opatrenie P2 – zamedziť vytváraniu nepriepustných plôch

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

C.II.8.1 Maloplošne chránené územia

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia.

C.II.8.2 Územia európskeho významu

Na území katastra obce Kobyly eviduje Štátna ochrana prírody SR tieto prírodné biotopy európskeho významu:

Br6 (6430) - Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížín do alpínskeho stupňa

Ls 1.1, Ls 1.3, Ls 1.4 (91E0*) - Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Ls 5.1 (9130) - Bukové a jedľové kvetnaté lesy

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny biokoridor RBk2
RBk2 Raslavice – Kružlov - Frička

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny genofondová plocha
Stavenec GL9

GL9 Genofondová plocha Stavenec

C.II.8.3 Chránené vtáčie územia

Chránené vtáčie územie sa v území nenachádza.

C.II.8.4 Chránené vodohospodárske oblasti

Na východnom okraji zastavaného územia Kobyl sa nachádzajú štyri prameniská a katastrom preteká vodohospodársky významný vodný tok (ID 4-32-04-626) Hrabovec, na ktorom sa nachádza povrchový odber pitnej vody s úpravňou vody.

C.II.8.5 Chránené stromy, rastliny a živočíchy

Chránené stromy sa v katastri obce nenachádzajú.

V území sa nachádzajú iba mokrade lokálneho významu.

C.II.8.6 Územný systém ekologickej stability

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny biokoridor RBk2

RBk2 Raslavice – Kružlov - Frička

Dĺžka/šírka/výmera: cca 74 km/od 400 do 3 000 m/cca 7 075 ha, v katastri obce Kobyly cca 115 ha

Kategória: Biokoridor regionálneho významu

Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Frička, Petrová, Gaboltov, Kurov, Gerlachov, Kružlov, Krivé, Richvald, Hervartov, Šiba, Kľušov, Hertník, Bartošovce, Kobyly, Janovce, Osikov, Vaniškovce, Vyšné Raslavice, Nižné Raslavice, Lopúchov

Charakteristika: Územie predstavuje významnú ťahovú cestu vtáctva, ktorú popísal Weisz (1967) a táto prechádza od Prešova cez Raslavice, Richvald, Gaboltov, Kružľov, ďalej cez Kurovské sedlo (Fričku) do Poľska. Je to trasa, ktorou migruje najmä drobné vtáctvo – ľabtuška vrchovská, stehlík zelený, d'ateľ malý, drozy kolohrivý, cíbik chochlatý, drozd čierny, trsteniarik spevavý, malý, mlynárka dlhochvostá, kukučka jarabá, stehlík čížavý, slávik modrák, skalarič sivý, kalužiak perlavý, sluka lesná, belorítka domová, lastovička domová, kačice, husi.

Do biokoridoru okrajovo zasahujú brehové porasty potokov: Richvaldský potok, Slatvinec, Tisovec, Šibská voda, Sekčov s ďalšími potokmi. Na severe križuje Toplianský biokoridor a napája sa na nadregionálny biokoridor N. Beskydy. Prechádza pozmenenou, väčšinou poľnohospodársky intenzívne využívanou krajinou.

Ohrozenia

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých

porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný- zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť,
- prípadná ťažba nerastných surovín.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- zákaz výstavby 22, 110, 400 a iného KV vedenia, ktoré by zapríčinilo úhyn tiahnucich druhov vtáctva pri jarých a jesenných migráciách,
- nenarúšať brehové porasty a remízky stromových porastov so spoločenstvami svahových kriačín,
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Do západnej časti katastrálneho územia zasahuje regionálny genofondová plocha Stavenec GL9

GL9 Genofondová plocha Stavenec

Prislušnosť k ZUJ (k. ú.): Kľušov, Hertník, Bartošovce, Šiba, Kobyly

Výmera v katastri obce Kobyly: cca 2,7 ha

Charakteristika: Zasahuje do k. ú. obci Hertník, Kľušov a Bartošovce. Ide o pozostatok lesného komplexu v pozmenenej, poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine v severnej časti bartošovskej kotliny. Do komplexu sú pojaté aj nelesné trávnaté porasty okolo Tichšieho potoka s hodnotnými spoločenstvami s ostricou Dawallovou (as.

Caricetum davallianae) s výskytom hodnotných mokraďových druhov ako sú krúštik močiarny (*Epipactis palustris*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), bielokvet močiarny (*Parnasia palustris*) a iné. V brehových porastoch sú zastúpené viaceré druhy vrúb a jelší. V podraсте rastie vzácna ostrica hrebienkatá (*Carex strigosa*). Po dôkladnom botanickom výskume rozšírenia ostrice hrebienkatej botanici a ochranári dospeli k záveru potreby ochrany všetkých lokalít, lebo ide o mimoriadne vzácny druh na území celého Slovenska. Z publikovaných prac vyplýva, že na východnom Slovensku rastie na východnom okraji svojho rozšírenia. Prítomnosť druhu je významná aj z európskeho pohľadu.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Br6 – Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Ls1.3 – Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Ls5.1 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov: medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- zachovať či dosiahnuť optimálny stav, zabezpečujúci genofond rastlinných a živočíšnych druhov vyskytujúcich sa v danom priestore,
- zabezpečiť monitoring plôch a následné manažmentové opatrenia proti vysušovaniu a degradácii týchto spoločenstiev,
- zabezpečiť ochranu prípadných pramenísk, terénnych depresií a iných vlhkých lokalít vyskytujúcich sa na území,
- cielene odstraňovať nepôvodné, predovšetkým invázne druhy.

C.II.8.7 Ochranné pásma

Na území obce Kobyly sú vymedzené tieto ochranné pásma:

1. Cestné ochranné pásma

1.1. Ochranné pásmo cesty II. triedy – 50 m od osi vozovky

1.2. Ochranné pásmo miestnej komunikácie – 15 m od osi vozovky

2. Ochranné pásma vodohospodárskych zariadení

2.1. Ochranné pásmo verejného vodovodu a kanalizácie do priemeru 500 m – 1,5 m na obe strany od vonkajšieho obrysu potrubia

2.2. Ochranné pásmo vodného zdroja I. stupňa - vymedzené

3. Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

3.1. Ochranné pásmo transformačnej stanice z VN na NN – 10 m

3.2. Ochranné pásmo kabelových vedení závesných do 110kV - 2m

3.3. Ochranné pásmo kabelových vedení podzemných do 110kV - 1m

3.4. Ochranné pásmo VN vedenia 22 kV – 10 m

4. Ochranné pásma plynárenských zariadení

4.1. STL a NTL plynovody a prípojky v zastavanom území – 1 m

4.2. STL a NTL plynovody a prípojky mimo zastavaného územia – 4 m

4.2. VTL plynovod – 12 m

5. Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

5.1. Ochranné pásmo telekomunikačného vedenia – 1,5 m na obe strany

6. Ochranné pásma vodných tokov

6.1. Ochranné pásmo vodohospodársky významného toku – 10 m na obe strany

6.2. Ochranné pásmo drobného toku – 5 m na obe strany

7. Bezprostredné okolie nehnuteľných kultúrnych pamiatok v okruhu 10 m od obvodového plášťa budovy, alebo hranice pozemku, na ktorej sa kultúrna pamiatka nachádza

8. Esteticko-ochranné pásmo cintorína - 20m

9. Ochranné pásmo lesa – 50m od hranice lesného pozemku.

10. Pásmo hygienickej ochrany objektov živočíšnej výroby – 200m od krajného objektu ustajnenia hospodárskych zvierat

C.II.9 Obyvateľstvo

C.II.9.1 Demografia

Počet obyvateľov obce k 31.12.2023: 872

Tabuľka č. 7: Historický vývoj počtu obyvateľov za roky 1869-2022:

Rok	1869	1930	1948	1970	1991	2002	2012	2022	2030	2040	2050
poč.ob.	558	521	586	738	777	816	851	868	895	920	950

Tabuľka č. 8 Vývoj počtu obyvateľov 2003-2022

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Narodení	7	6	6	12	6	9	7	6	9	10
Zomretí	8	9	2	3	6	5	7	6	7	13
Priťahovaní	24	9	11	1	18	10	4	14	9	14
Vysťahovaní	6	1	12	17	13	4	14	3	10	18
Celk. prírastok	17	5	3	-7	5	10	-10	11	1	-7
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Narodení	13	7	4	5	7	10	11	9	13	8
Zomretí	11	7	8	11	6	9	7	8	13	6
Priťahovaní	17	7	11	15	16	11	9	14	13	19
Vysťahovaní	7	3	9	11	26	14	6	5	10	11
Celk. prírastok	12	4	-2	-2	-9	-2	7	10	3	10

Vyhodnotenie údajov:

Nárast počtu obyvateľov v dôsledku prirodzenej natality a mortality a migrácie je cca 25-30 obyvateľov v priebehu dekády.

Vývoj počtu obyvateľov má vo všeobecnosti stúpajúcu tendenciu. Pre nasledujúce dve obdobia sa pri nezmenených podmienkach predpokladá zvyšovanie počtu na zhruba 950 obyvateľov.

Počet obyvateľov obce podľa údajov štatistického úradu:

Počet obyvateľov : 868 ženy 426 muži 442
Osoby v produktívnom veku (15-65): 569
Podiel osôb v produktívnom veku: 65,55%
Približná miera nezamestnanosti (2013-2023): 5%-12 %

C.II.9.2 Bytový fond

Tabuľka č.9 Bytový fond

Domy	243	100,00%
Rodinné domy	232	95,49%
Bytové domy	2	0,82%
Ostatné budovy na bývanie	3	1,23%
Núdzový objekt neurčený na bývanie	2	0,82%
Inštitucionálne zariadenie	1	0,41%
Ostatné	3	1,23%

Tabuľka č. 10 Počet bytov podľa obdobia výstavby r. 2011
Obdobie výstavby bytov (Spolu)

Rok výstavby	Počet domov	%
Pred 1919	4	1,65
1919 - 1945	20	8,23
1946 - 1960	48	19,75
1961 - 1980	81	33,33
1981 - 2000	47	19,34
2001 - 2010	14	5,76
2011 - 2015	8	3,29
Od 2016	19	7,82
nezistené	2	0,82
spolu	243	100

Počet bytov	264
Byty v rodinných domoch	232
Byty v bytových domoch	18
Obecné byty	12

Priemerná podlahová plocha bytu je 117,64 m².

Na verejný vodovod je napojených 248 bytov, 224 bytov je vykurovaných plynom. V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia, preto žiaden byt nemá kanalizačnú prípojku.

Trvalo a prechodne obývaných bytov je 219, čo je 82,95% všetkých bytov v obci. 45 bytov je neobývaných. Obložnosť jedného bytu je cca 4 osoby na jeden byt.

C.II.9.3 Zhodnotenie demografického potenciálu

Obec Kobyly má stálu tendenciu nárastu stále bývajúceho obyvateľstva, a to aj z hľadiska prirodzeného prírastku aj z hľadiska migračného prírastku, aj keď prirodzený prírastok postupne klesá. Takéto migračné saldo vyplýva hlavne z polohy na hlavnej dopravnej spojnici okresného mesta a krajského mesta Prešov. Priemerný vek obyvateľov je zhruba 40 rokov a väčšina populácie je v produktívnom veku. Priemerný vek každým rokom rastie. Väčšina obyvateľstva sa hlási k rímskokatolíckemu náboženstvu. V obci sa nachádza farský RK kostol Sedembolestnej Panny Márie. Z hľadiska národnostného

zloženia je väčšinovým obyvateľstvom slovenské.

Z vývoja vekového zloženia vidieť posun smerom k obyvateľstvu v produktívnom a predproduktívnom veku, čo robí z obce progresívny typ.

Obec prekračuje obývanosť domov od požadovaného štandardu 3,1 obyvateľa/byt (Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION, 2011).

C.II.9.4 Sociálna infraštruktúra

Pre navrhovaný počet obyvateľov (do 1000) je v zmysle „Štandardov minimálnej vybavenosti obcí“ obec primerane vybavená zariadeniami občianskej vybavenosti.

Vzhľadom na demografický vývoj a zvyšovanie počtu obyvateľov v dôchodkovom veku je potrebné uvažovať so zriadením zariadení podporovaného bývania, zariadením pre seniorov, či denného stacionára. Pre doplnenie občianskej vybavenosti sú navrhnuté plochy zmiešané bývanie a OV a plochy OV.

Ostatné služby sú k dispozícii v spádovom meste.

V územnom pláne obce sú navrhnuté lokality pre umiestnenie ďalších prevádzok obchodu a služieb. Navrhované sú malé prevádzky, ktoré sú zlučiteľné s funkciou bývania.

V prípade rozvoja vidieckej turistiky, resp. agroturistiky v lokalitách Slančova lúka, Dolný mlyn a pod., je potenciál na zriadenie ubytovania penziónového typu.

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ÚZPF

V severnej časti katastra obce sa nachádza národná kultúrna pamiatka "Mohylník" zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) SR pod číslom 1823. Je to archeologická lokalita ľudu eneolitickej kultúry (cca 2500 p.n.l.). Jedná sa o približne 15 kruhových mohýl s priemerom 10 - 15 metrov a s výškou 0,5 - 1,5 metra. Tiahnu sa v dĺžke asi 1 km v troch skupinách a sú pokračovaním reťaze mohýl nad Bardejovom a Kľušovom. Je potrebné zabezpečiť ochranu tejto národnej kultúrnej pamiatky a jej bezprostredného okolia v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

V katastri obce je evidovaná archeologická lokalita z obdobia praveku v priestore sútoku potokov Hrabovec a Brôdok.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle §41 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu zabezpečuje podmienky ochrany evidovaných archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Nemožno vylúčiť, že pri stavebnej činnosti mimo vyššie vymedzených archeologických lokalít môže dôjsť k porušeniu ďalších, dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov. Krajský pamiatkový úrad Prešov preto zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov v územných a stavebných konaniach pre líniové stavby a pre väčšie investičné zámery aj mimo vyššie vymedzených národných kultúrnych pamiatok a evidovaných archeologických lokalít.

C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V katastri obce nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

C.II.12. Iné zdroje znečistenia

Ďalšie zdroje znečistenia nie sú v území známe.

C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Najväčším environmentálnym problémom územia je absencia splaškovej kanalizácie a čistiarne odpadových vôd. Zachytávanie splaškových vôd do vodotesných žump a následná manipulácia s nimi vytvárajú potenciálne riziko kontaminácie povrchových a podzemných vôd, pôdy a pod. V návrhu je vyčlenený koridor pre realizáciu kanalizačného

privádzača do skupinovej čistiarne odpadových vôd Tročany, Janovce, Kobyly.

V území sa nenachádza ďalší výrazný zdroj znečistenia. Odpad je separovaný a odvážaný na recykláciu, prípadne na skládku.

Problematické môže byť stredné radónové riziko, pre ktoré je potrebné zaviesť vhodné stavebno-technické opatrenia v prípade zistenia zvýšenej prirodzenej radiácie na mieste stavby.

Relatívne najväčším problémom je hluk z dopravy, ktorý vzniká na prieťahu cesty II. triedy cez obec. V návrhu je vyčlenený koridor pre umiestnenie cestného obchvatu sídla v kategórii C11,5/70.

C.III HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

Územný plán obce Kobyly nastavuje reguláciu pre optimálne využitie územia a zosúladenie požadovaných činností vyplývajúcich z nadradených stratégií a rozvojových stratégií obce. Komplexné vyhodnotenie požiadaviek a súladu s uvedenými stratégiami, územno-technickými podmienkami a princípmi ochrany prírody a krajiny je vyhodnotené v prieskumoch a rozboroch, z čoho vychádza zadanie a následne riešenie zapracované do regulácie v územnom pláne obce. Snahou riešenia je minimalizovanie dopadov na životné prostredie a eliminácia možných negatívnych dopadov na jednotlivé oblasti rozvoja spoločnosti a zachovania stability prírody a krajiny. V územnom pláne sú uvedené opatrenia a zásahy do územia, ktoré môžu mať nasledovné vplyvy a povahu na životné prostredie:

P (pozitívny) – zvýšenie kvality životného prostredia a jeho stability ako schopnosti vysporiadať sa s náhlymi zmenami

I (indiferentný) – nemá vplyv na zmenu kvality životného prostredia

N (negatívny) – zníženie kvality životného prostredia a jeho stability ako schopnosti vysporiadať sa s náhlymi zmenami

Tabuľka 11 Hodnotenie predpokladaných vplyvov

	Povaha vplyvu na životné prostredie								
Opatrenie/zásah	Priamy	Neriamy	Sekundárny	Kumulatívny	Synergický	Krátkodobý	Dočasný	Dlhodobý	Trvalý
V oblasti priestorového rozvoja									
Nové plochy pre funkciu bývania	P	N	I	P	P	N	N	P	P
Vymedzenie plôch pre športové aktivity	P	N	P	P	P	N	N	P	P
Zmena plôch výroby a výrobných služieb na plochy občianskej vybavenosť	P	P	P	P	P	N	N	P	P
Nové plochy výroby, skladov a remeselných prevádzok	N	N	I	N	N	N	I	N	N
V oblasti dopravy									
Vybudovanie cestného obchvatu sídla	N	P	P	N	P	I	N	I	I
Statická doprava	N	P	P	N	P	N	N	P	P

V oblasti technického vybavenia									
Čistenie odpadových vôd (výstavba kanalizácie a čistiarne)	P	P	I	P	P	P	N	N	P
Zásobovanie energiami	N	P	I	P	P	N	I	P	P
Rozšírenie siete technickej infraštruktúry	N	P	I	P	P	N	I	P	P
V oblasti krajiny									
Definovanie podielu zelene v zastavanej časti	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Zachytávanie dažďovej vody v zastavanom území a mimo zastavaného územia	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Obnova brehových porastov pramenísk a stromové aleje v extraviláne	P	P	P	P	P	P	P	P	P

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo

Základnou úlohou územného plánovania je zosúladienie požiadaviek pre ekonomický rozvoj s požiadavkami pre rozvoj bývania a zachovania ekologickej stability územia.

Územný plán obce Kobyly v analytickej časti v etape prieskumov a rozborov definoval základné požiadavky pre rozvoj územia vzhľadom na stratégie rozvoja, kde sa predpokladá posilnenie obce pre jej zlepšenie kvality života.

Realizovaním opatrení definovaných v návrhu prinesie zlepšenie životného prostredia a kvality života pre obyvateľstvo.

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Návrh realizácie zámerov z územného plánu nemá žiaden alebo len zanedbateľný vplyv na horninové prostredie alebo nerastné suroviny.

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery

Priorita je v zastavanom území obce zatienenie pôdy a zamedzenie tak nadmernému výparu vody z pôdneho profilu. Na celom území obce podporiť najmä výsadbu vzrastlej zelene a NDV. Plochy verejnej zelene riešiť tak, aby pokryvnosť riešenej plochy stromami bola min. 60%. Všetky spevnené plochy a parkoviská doplniť o vegetačné prvky - stromy v zmysle STN 736110/Z1. Rigoly okolo všetkých spevnených plôch udržiavať len ako zatravnené. Spevnené plochy, komunikácie spádovať smerom k plochám zelene.

Chodníky budovať so vsiakavým povrchom.

Detské ihriská lokalizovať na plochy so zeleňou, pretože deti do 4 rokov sú silne ohrozenou skupinou. Podobne v centre obce, pri kostole dobudovať zeleň, ktorá poskytne tieň najmä starším ľuďom, pretože skupina ľudí nad 75 rokov patrí tiež k silne ohrozeným skupinám obyvateľov, ktorí sú citliví na privalové horúčavy.

Mimo zastavaného územia sú navrhnuté plochy pre zvýšenú retenciu vody v krajine – plochy zelene a suché poldre. Vhodné je umiestňovanie aj retenčných jám pre zachytávanie vody v zastavanom území umiestňovať dažďové záhrady.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie

V obci sa nenachádzajú ani nenavrhujú veľké zdroje znečistenia ovzdušia. Najväčšími znečisťovateľmi v súčasnosti je doprava na ceste II. triedy. Okrem toho sa v obci nachádzajú a aj v návrhovom období navrhujú len malé zdroje znečistenia ovzdušia.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery

Pre zníženie a prípadné eliminovanie možného znečistenia spodných a povrchových vôd je navrhované:

- Odkanalizovanie splaškových vôd a ich čistenie v čistiarni odpadových vôd
- Členenie ornej pôdy vegetáciou
- Zachytávanie a vsakovanie dažďovej vody
- Požiadavky na ekologické hospodárenie

Na základe týchto opatrení sa predpokladá pozitívny vplyv realizácie zámerov na vodné pomery v území.

C.III.6 Vplyvy na pôdu

Pôda sa navrhuje využívať ďalej ako orná pôda s doplnením remízok. Na zastavanie sú navrhnuté predovšetkým lokality na území v kontakte so zastavaným územím, kde sa nachádzajú aj najkvalitnejšie pôdy.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizácia navrhnutých opatrení bude smerovať k zlepšeniu biodiverzity a zachovaniu tých ekosystémových služieb, ktoré sa v území nachádzajú.

C.III.8 Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Návrh ÚP ráta s realizáciou týchto opatrení:

- Doplnenie sprievodnej zelene vodných tokov
- Členenie ornej pôdy remízkami a medzami
- Určenie minimálneho podielu zelene na zastavaných územiach
- Doplnenie systému sídlenej zelene
- Zachovanie pôvodných parkov a doplnenie nových
- Doplnenie nových plôch krajinnej zelene

Realizácia týchto opatrení zvýši kvalitu estetického vnímania krajinnej scenérie územia obce.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

V území sa nenavrhujú nové chránené územia, nové ochranné pásma ani z riešenia nevyplývajú požiadavky na ich zmenu.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Historický kontext urbanistického usporiadania a umiestnenia obce v krajine je rešpektovaný v územnom pláne. Urbanistické aj architektonické hľadisko kultúrno-historických hodnôt objektov a štruktúr, ktoré sú hodné osobitného zreteľa z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva je zapracované do regulatívov vzťahujúcich sa na jednotlivé lokality ako aj celkovú koncepciu rozvoja obce.

Celkový rozvoj obce bol primárne navrhnutý mimo plôch evidovaných archeologických pamiatok. V prípade nálezu sú stanovené regulatívy, ako postupovať.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V katastri obce nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality. V prípade nálezu artefaktov sú postupy stanovené legislatívou.

C.IV.12 Iné vplyvy

V územnom pláne nie sú navrhované žiadne iné aktivity, ktoré by mohli vyvolať iní známe vplyvy na životné prostredie.

C.IV.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich

porovnanie s platnými právnymi predpismi

Vzhľadom na skutočnosť, že v územnom pláne sú vytvorené podmienky pre realizáciu zámerov a neobsahuje konkrétne informácie o umiestňovaných stavbách, len vymedzuje parametre, ktoré musia dodržať, nedá sa presne vymedziť a popísať konkrétny vplyv. Realizácia zámerov v územnom pláne obce Kobyly ovplyvní životné prostredie. Na základe navrhnutých opatrení a nastavenej regulácii ako podmienky pre umiestňovanie stavieb, aktivít a činností do územia sa predpokladá minimalizácia negatívnych vplyvov.

Vplyvy na životné prostredie a ochranu prírody a krajiny nie je možné v tejto fáze vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy v oblasti zložiek životného prostredia a ochrany prírody a krajiny. Vzhľadom na mierku spracovania ÚPN-O Kobyly (1:10 000 a 1:2 000) nie je možné na riešiť a navrhovať opatrenia na elimináciu tých vplyvov, ktoré si vyžadujú rozbor a návrhy v podrobnejšej mierke riešenia s konkrétnymi vstupnými údajmi. V ÚPN-O sú navrhované funkčné plochy pre rozvojové zámery, ktoré vyžadujú v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. posúdenie vplyvov na ŽP podľa jeho tretej časti „Posudzovanie navrhovaných činností“ (napr. funkčné plochy pre ekonomické aktivity a ďalšie rozvojové zámery) a pre ktoré v tomto štádiu územného plánovania nie sú relevantné vstupy. Vplyvy týchto rozvojových zámerov môžu byť hodnotené až na základe dokumentácií posudzovania vplyvov na ŽP spracovaných pre konkrétne činnosti v štádiu umiestňovania zámerov na konkrétnych plochách.

C.IV NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

C.IV.1 Opatrenia na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Identifikovaný reálny stav ÚSES nie je dostatočný pre zabezpečenie ekologickej stability vymedzenej časti krajiny. Reálne prvky ÚSES majú obmedzenú funkčnosť, vzhľadom k rozlohe vymedzeného krajinného segmentu nie sú dostatočne zastúpené, ani priestorovo ideálne rozmiestnené. Absencia lesov a vysoký podiel ornej pôdy v západnej časti katastrálneho územia vytvára v území nerovnováhu.

Z konkrétnych opatrení prichádza na poľnohospodárskej pôde do úvahy výsadba stromov a krov pri poľných cestách a rozdelenie veľkých blokov oráčin zelenými pásmi drevín.

Tieto zásahy môžu prispieť k zvýšeniu ekologickej stability územia.

Navrhované výsadby krovitej a drevinovej zelene

Pre zabezpečenie línií a plôch drevinovej zelene jestvuje paleta možností – od ponechania vymedzených plôch sukcesii cez plošnú hustú výsadbu s ponechaním výsadby na prirodzený výber až po jednotlivé výsadby v presne vymedzených rozstupoch a následným zabezpečením dôkladnej starostlivosti o jednotlivé dreviny. Pre každú plochu treba prispôbiť typ výsadby.

V území sa navrhuje výsadba drevín (stromov) solitérnej povahy, v dvoch líniách (prípadne len jednej línie) okolo vybraných existujúcich a navrhovaných poľných ciest. Výsadba môže byť realizovaná pomerne širokou paletou listnatých drevín autochtónnych taxónov – dub zimný a letný, lipa malolistá, javor poľný, javor mliečny, jaseň štíhly, brest horský, ako doplnková drevina môže byť použitá jarabina vtáčia.

Základom výsadby bude štvorcová alebo kosoštvorcová výsadba hlavných drevín, príp. iná vhodná kombinácia podľa konfigurácie terénu a šírky pásu cca 4 – 5 m. Do tejto zostavy treba prípadne zakomponovať aj rýchlorastúce dreviny, ktoré slúžia ako ochrana cieľových drevín a po dorastení budú prednostne odstránené. Po obvode línie treba priestor medzi sadenicami vyplniť dostupnými pestovanými nešľachtenými krovinami domácej proveniencie (najmä zob vtáčí, trnka, svíb krvavý, hloh, kalina, čremcha

strapcovitá), podľa šírky pásu možno takto vyplniť aj časť vnútorného priestoru. Výsledkom by mala byť pozdĺžna formácia drevín s lemom krovín po obvode. Základom ekostabilizačnej funkčnosti tejto výsadby je využívať pôvodné druhy drevín, podporovať miestne druhy krovín. V žiadnom prípade by výsadba nemala byť zabezpečovaná nepôvodnými druhmi drevín, a to nielen cudzokrajnými, ale ani bioregionálne nepríslušnými (napr. ihličnaté druhy, najmä smrek).

C.IV.2 Opatrenia na elimináciu stresových faktorov

Stĺpy 22 kV elektrické vedenie je potrebné osadiť hrebeňovými zábranami zamedzujúcim uhynutiu najmä dravých vtákov na elektrických vodičoch. Ideálne je pri rekonštrukcii vymeniť stĺpy za bezpečné. Ostatné stresové faktory nie je možné eliminovať v rámci návrhov pre tvorbu ÚSES.

C.IV.3 Opatrenia na ochranu pôdy

- intenzívne využívané lúky a pasienky s veľkou rozlohou je potrebné rozdeliť na menšie časti pomocou nelesnej drevinnej vegetácie,
- na plochách náchylných na eróziu doplniť vsakovacie pásy vegetácie,
- umelé lúky postupne premeniť na lúky s pestrejším druhovým zložením,
- na nevyhnutnú mieru obmedziť používanie pesticídov a hnojív na intenzívne využívaných lúkach a úplne vylúčiť používanie pesticídov a hnojív na lúkach v blízkosti prirodzených lúk a vodných tokov,
- zabezpečiť pravidelné kosenie lúk a odstraňovanie biomasy,
- zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín,
- opätovne zaviesť kosenie na opustených resp. neudržiavaných lúkach a pasienkoch,
- v čase hniezdzenia kosiť lúky od 1.5. do 31.7. na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha od stredu ku krajom,
- nemeniť hydrologický režim územia a neodvodňovať.

C.IV.4 Ochrana mikroklímy - adaptácia na klimatické zmeny

Priorita je v zastavanom území obce zatienenie pôdy a zamedzenie tak nadmernému výparu vody z pôdneho profilu. Na celom území obce podporiť najmä výsadbu vzrastlej zelene a NDV. Plochy verejnej zelene riešiť tak, aby pokryvnosť riešenej plochy stromami bola min. 60%. Všetky spevnené plochy a parkoviská doplniť o vegetačné prvky - stromy v zmysle STN 736110/Z1. Rigoly okolo všetkých spevnených plôch udržiavať len ako zatrávnené. Spevnené plochy, komunikácie spádovať smerom k plochám zelene. Chodníky budovať so vsiakavým povrchom.

Detské ihriská lokalizovať na plochy so zeleňou, pretože deti do 4 rokov sú silne ohrozenou skupinou. Podobne v centre obce a pri kostole dobudovať zeleň, ktorá poskytne tieň najmä starším ľuďom, pretože skupina ľudí nad 75 rokov patrí tiež k silne ohrozeným skupinám obyvateľov, ktorí sú citliví na prívalové horúčavy.

Mimo zastavaného územia sú navrhnuté plochy pre zvýšenú retenciu vody v krajine – plochy zelene a suché poldre. Vhodné je umiestňovanie aj retenčných jám pre zachytávanie vody v zastavanom území umiestňovať dažďové záhrady.

C.IV.5 Ohrozenia realizácie opatrení

Navrhované opatrenia a regulácia v územnom pláne stanovuje princípy, ktorých úlohou je zvyšovanie kvality života v obci a naplnenie strategických cieľov a vízií vyplývajúcich z lokálnej a nadradených stratégií..

Optimálne dosiahnutie špecifických cieľov v území môžu narušiť nasledovné ohrozenia: Ohrozenia s malým predpokladom výskytu:

- Seizmické udalosti
- Ohrozenia vyplývajúce z vojnového konfliktu
- Záplavy

Ohrozenia so strednou pravdepodobnosťou výskytu:

- Požiar
- Radónové riziko

Pre spomínané ohrozenia sú v územnom pláne navrhnuté opatrenia, aby ich dopady boli čo najmiernejšie.

Ohrozenia, ktoré nemusia mať negatívny vplyv na dosiahnutie cieľov:

- Nepriaznivý demografický vývoj
- Nepriaznivá ekonomická situácia

Pre zníženie nepriaznivého dopadu týchto ohrození je potrebné prehodnotiť prioritu cieľov.

C.V POROVNANIE VARIANTOV (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)

Ako nulový variant pre potreby posúdenia konceptu územného plánu obce Kobyly sa stanovuje pôvodný stav územia.

C.V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Kritérium	Váha
I. V oblasti priestorového rozvoja	100%
Nové plochy pre funkciu bývania	40%
Vymedzenie plôch pre športové aktivity	10%
Zmena plôch výroby a výrobných služieb na plochy občianskej vybavenosť	10%
Nové plochy výroby, skladov a remeselných prevádzok	40%
II. V oblasti dopravy	100%
Vybudovanie cestného obchvatu sídla	90%
Statická doprava	10%
III. V oblasti technického vybavenia	100%
Čistenie odpadových vôd (výstavba kanalizácie a čistiarne)	50%
Zásobovanie energiami	20%
Rozšírenie siete technickej infraštruktúry	30%
IV. V oblasti krajiny tvorby	100%
Definovanie podielu zelene v zastavanej časti	20%
Zachytávanie dažďovej vody v zastavanom a mimo zastavaného územia	80%
V. Oblasti ochrany životného prostredia	100%
Záber pôdy	30%
Podpora prvkov ÚSES – obnova brehových porastov	40%
Retencia vody v krajine	30%
VI. V oblasti rešpektovania objektívnych ohrození	100%
Požiar	10%
Nepriaznivá ekonomická situácia	10%
Nepriaznivá demografická situácia	10%
Adaptácia sa zmenu klímy	70%

Pre návrh územného plánu je následne stanovené hodnotenie v rozmedzí (tab. hodnotenia):

Tabuľka 12 Metodika hodnotenia kritérií

Hodnota	Význam
-2	Riešenie má výrazne negatívny vplyv na životné prostredie/ výrazne zhorší životné prostredie
-1	Riešenie má skôr negatívny vplyv/ skôr zhorší životné prostredie
0	Nemá vplyv / stav životného prostredia nezmení
1	Má skôr pozitívny vplyv / skôr zlepší súčasný stav
2	Má výrazne pozitívny vplyv / výrazne zlepší súčasný stav

C.V.2 Porovnanie variantov

Celkové hodnotenie jednotlivých všeobecných kritérií.

Tabuľka č. 13

		Návrh		Stav	
		hodnotenie	celkom	hodnotenie	celkom
Kritérium	Váha				
I. V oblasti priestorového rozvoja	100%		1,5		0,5
Nové plochy pre funkciu bývania	40%	2	0,8	0	0
Vymedzenie plôch pre športové aktivity	10%	2	0,2	0	0
Zmena plôch výroby a výrobných služieb na plochy občianskej vybavenosť	10%	1	0,1	-1	0,1
Nové plochy výroby, skladov a remeselných prevádzok	40%	-1	0,4	-1	0,4
II. V oblasti dopravy	100%		1		-0,7
Vybudovanie cestného obchvatu sídla	90%	1	0,9	-1	-0,9
Statická doprava	10%	1	0,1	1	0,2
III. V oblasti technického vybavenia	100%		1,5		0,5
Čistenie odpadových vôd (výstavba kanalizácie a čistiarne)	50%	2	1	0	0
Zásobovanie energiami	20%	1	0,2	1	0,2
Rozšírenie siete technickej infraštruktúry	30%	1	0,3	1	0,3
IV. V oblasti krajiny tvorby	100%		2		0
Definovanie podielu zelene v zastavanej časti	20%	2	0,4	0	0
Zachytávanie dažďovej vody v zastavanom a mimo zastavaného územia	80%	2	1,6	0	0
V. Oblasti ochrany životného prostredia	100%		1,1		0,3
Záber pôdy	30%	-1	-0,3	1	0,3
Podpora prvkov ÚSES–obnova brehových porastov	40%	2	0,8	0	0

Retencia vody v krajine	30%	2	0,6	0	0
VI. V oblasti rešpektovania objektívnych ohrození	100%		1,8		0,4
Požiar	10%	2	0,2	2	0,2
Nepriaznivá ekonomická situácia	10%	1	0,1	1	0,1
Nepriaznivá demografická situácia	10%	1	0,1	1	0,1
Adaptácia sa zmenu klímy	70%	2	1,4	0	0
CELKOM			8,9		1

Z celkového hodnotenia jednotlivých kritérií vyplýva, že realizácia navrhovaných opatrení bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie v posudzovanom území.

C.VI METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Hodnotenie vplyvov na územie je zamerané na zhodnotenie rozdielu, ktorý vznikne po prípadnom realizovaní zámerov. Hodnotí sa miera zmeny v pozitívnom a negatívnom smere voči súčasnemu stavu. Táto metóda bola zvolená pre povahu územného plánu ako dokumentu zahrňujúceho systém opatrení na riešenie problémov identifikovaných v etape prieskumov a rozborov a v porovnaní so schválenými stratégiami, kde sa hodnotil vzťah jednotlivých územných celkov smerom k nim. Jednotlivé opatrenia sú nastavené tak, aby boli jednotlivé strategické ciele naplnené.

Ako zdroje informácií boli použité:

- Prieskumy a rozborov k územnému plánu obce Kobyly
- Zadanie územného plánu obce Kobyly
- RÚSES okres Bardejov, 2019
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo ŽP SR, 2002
- ÚPN VÚC Prešovského kraja
- PHRSR VÚC Prešovského kraja
- Mapa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (VÚP Bratislava, 2007)
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov - máj 2021, Okres Bardejov, Obec Kobyly
- Infostat, 2002: Prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2050
- katastrálna mapa • mapové listy katastrálneho územia ZMSR
- ZBGIS, Ústav geografie a kartografie SR
- Jančura, P., a kol., 2010: Metodika identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny, MŤP SR, SAŤP, TU Zvolen (publikovaná vo Vestníku MŽP SR 2010, čiastka 1b).
- www.geoportal.sk
- www.enviroportal.sk
- www.katasterportal.sk
- www.geodesy.sk
- www.datacube.sk

C.VII NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Najväčšie neurčitosti a nepresnosti pri hodnotení dopadov na územie vyplývajú z realizácie zámerov, ktoré sú umožnené v územnom pláne obce Kobyly vyplývajú predovšetkým v komplexnosti a podrobnosti získaných údajov o území a konkrétnej náplni jednotlivých zámerov. Pri súčasnej hĺbke poznatkov o danom území ako aj všeobecných

vedeckých poznatkov je predpoklad, že nastavená regulácia bude eliminovať možné vplyvy, ktoré nemuseli byť zohľadnené, kvôli ich nedostupnosti, v tejto správe o hodnotení.

C.VIII VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhované riešenie územného plánu vychádza z prirodzených daností územia a schválených rozvojových miestnych a nadradených stratégií. Tieto boli zhodnotené v prieskumoch a rozboroch, ktoré navrhli odporúčania pre riešenie jednotlivých územných celkov ako územne homogénnych jednotiek. Navrhované odporúčania prešli pracovným prerokovaním s obyvateľstvom a miestnym obecným zastupiteľstvom. Tieto predpoklady umožnili vypracovať koncept územného plánu tak, aby realizáciou zámerov a opatrení nastavených v regulácii vytvorili podmienky pre zlepšenie životného prostredia a vyrovnanie sa so zmenami klímy a rešpektovanie prirodzených daností územia.

C.IX ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA)

Ing. arch. Marek Šarišký.

C.X ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Zadanie k územnému plánu obce Kobyly Ing. arch. Marek Šarišký, 2024

C.XI DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM

Kobyly, august 2024

Ing. Jozef Šoltys, starosta obce Kobyly

D. ZOZNAM TABULIEK A OBRÁZKOV

Tabuľka 1 Bilancia predpokl. použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie.	6
Tabuľka 2 Vývoj intenzity dopravy na ceste II/545.....	13
Tabuľka 3 Potreba parkovacích miest.....	14
Tabuľka 4 Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C).....	18
Tabuľka 5 Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok (mm).....	18
Tabuľka 6 Priemerné mesačné (ročné) úhrny snehových zrážok.....	18
Tabuľka 7 Historický vývoj počtu obyvateľov za roky 1869-2022.....	31
Tabuľka 8 Vývoj počtu obyvateľov 2003-2022	31
Tabuľka 9 Bytový fond	32
Tabuľka 10 Počet bytov podľa obdobia výstavby	32
Tabuľka 11 Hodnotenie predpokladaných vplyvov.....	34
Tabuľka 12 Metodika hodnotenia kritérií.....	40
Tabuľka 13 Celkové hodnotenie jednotlivých všeobecných kritérií.....	40